

UUTISJYVÄT

MTK-PALTAMO on vuoden Helmi

MTK Paltamo valittiin Pohjois-Suomen ehdokkaaksi yhdistysten vuoden Helmi -kilpailuun. Valintaan vaikutti yhdistyksen järjestämä haastekisa Heinäseivästys-tapahtuma viime kesänä. Se sai liikkeelle runsaasti ihmisiä, jotka halusivat osallistua kisaan. Peltto esitteli myös tavalliselle kuluttajalle oivallisesti entisiä työtapoja.

- Aina on keksittävä jotakin uutta ja tänä vuonna se oli haastekilpailu – heinäseivästys. Tapahtuma pidettiin kunnan omistamalla Härkölän pellolla, aivan Paltamon kuntakeskuksen tuntumassa perjantaina 24. heinäkuuta, kertoo puheenjohtaja Tuula Korvajärvi. - Haastoimme kisaan joukkueita, itsemme lisäksi kunnan ja MHY Kainuun sekä lisäksi kisaan ilmoittautui lehti-ilmoituksella paljon muitakin joukkueita, sihteeri Päivi Sivonen jatkaa. Sää meinasi tehdä tepposensa, mutta onneksi sade taukosi, niin heinät saatiin kärkeä, eli tuuteroille. Kaiken

kaikkiaan heinäseivästyskisaan osallistui kuusi joukkuetta.

- Kisan voittajaksi selviytyi MHY Kainuun joukkue, jonka tekemät kärvää arvioi tuomarina toiminut Jaakko Heikkinen kisan parhaiksi, Päivi ja Tuula kertovat. Tuomari totesi, että kaikki joukkueet olivat hyviä, ja mikä parhainta saatiin peltomaisema siistiksi. Samalla kyläläisille ja ohikulkijoille tuli mahdollisuus tutustua vanhoihin työtapoihin. Kuivuneet heinät luovutettiin halukkaille käyttöön rehuksi tai alustaksi eläimille.

MTK-Paltamo 70 vuotta

MTK-Paltamo on perustettu vuonna 1945, joten yhdistys vietti 70-vuotisjuhlavuottaan viime vuonna 2015.

- Juhlavuosi sujui toiminnan ja tekemisen merkeissä ja huipentui 70-vuotisjuhliin joulukuussa, Päivi Sivonen sanoo. Juhlaa vietettiin Jättiläisenmaan tunnelmallisessa Taikalinnan juhlasalissa, Kivesvaaran huipulla

kunnan lumituiskussa. - Lumi-myräkki verotti hieman osallistujamäärää, mutta paikalle pääsi lopulta 51 juhlijaa, Tuula jatkaa.

Paltamossa on tällä hetkellä 69 aktiivista tilaa, josta pudotusta edelliseen vuoteen vain viisi tilaa. Maidontuottajia oli 19 tilaa, sama määrä kuin edellisen vuoden lopussa. Viljelty peltopinta-ala oli 2054 hehtaaria.

- Keväällä suurin tapahtuma oli osallistua MTK:n kotimaisuuskampanjaan 27. huhtikuuta. Me järjestimme oman tapahtuman Paltamon torilla, jossa myimme grillimakkaraa tuottajahinnalla eli 1 senti / kpl, Korvajärvi sanoo. Vetoituksen reilumman tuottajahinnan puolesta allekirjoitti Paltamossa 90 henkilöä.

Teksti: Tuula Uitto/MTK Paltamo

Paltamon johtokunnan pj Tuula Korvajärvi on iloinen aktiivisesta johtokunnasta.

MTK-Paltamon johtokunta, vas. pj Tuula Korvajärvi, Pentti Keränen, Matti Väisänen, varapj. Markku Ronkainen ja sihteeri Päivi Sivonen. Kuvasta puuttuvat Erkki Kemppainen ja Teuvo Heikkinen.

Fakta: Vuoden 2015 Helmi-kilpailu

Maa- ja metsätaloustuottajien järjestö MTK julisti tuottaja- ja metsänhoitoyhdistyksille Vuoden helmi -kilpailun. Kilpailu oli osa vuonna 2013 MTK:n yhdistysten vuotta, mutta siitä on tehty vuotuinen perinne. Kilpailussa palkitaan vuoden sävyttävien yhdistysteko.

Yhdistykset lähettävät omaan liittoonsa selostuksen omasta toiminnastaan ja kukin liitto valitsee niistä alueensa parhaimman etenemään valtakunnalliseen kilpailuun.

Yhdistysten Vuoden helmi -kilpailun kiertävä palkinto on pienoismalli kylväjäpatsasta. Risto Saalastin veistämä täysikokoinen patsas on Nivalan kaupungintalon edustalla. Nivalan Pienospatsas on kiertänyt aiemmin nuorten tuottajain visailun palkintona. Pienospatsaan lahjoitti kiertopalkinnoksi 1988 silloinen Nivalan kunta sen kunniaksi, että sen nuoret tuottajat olivat edellisvuonna voittaneet kisan.

Pääkirjoitus

Puheenjohtaja

Aluehallinto uudistumassa

Pitkään päähkäilyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on saamassa kylkeensä aluehallinnon uudistuksen, joka johtaa itsehallinnollisten maakuntien perustamiseen. Uudistus on historiallisen suuri. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen muodostaa valtaosan uusien maakuntien tehtävistä ja rahankäytöstä. Mutta myös alueellisen kehittämisen tavoitteiden asettaminen ja rahoitusresurssit keskitetään samaan organisaatioon, maakuntaan. Nykyiset ELY:t lakkautetaan ja niiden tehtävät siirtyvät pääosin maakunnille. Kaavoituksessa kunnilla tulee edelleenkin olemaan monopoli omalla alueellaan.

MTK on koonnut uudistuksen lausuntokierrokselle oman lausuntonsa, joka painuu maa- ja metsätalouden kannalta keskeisten palvelujen järjestämiseen uudessa aluehallinnossa. Lausunto keskittyy maaseutuhallintoon, maaseudun kehittämisen rahoitukseen, lomituspalveluihin, metsätalouden kehittämisen rahoitukseen sekä maaseudun infraan. Sain olla mukana lausuntoa valmistelevalle työryhmässä.

MTK ottaa johtokunnan hyväksymässä lausunnossa selkeästi kantaa maakuntahallinnon vahvistumisen puolesta. Aluelähtöisyyden nähdään olevan keino nostaa esille asiakasnäkökulmaa. Jatkuvasti paisuva sääntely on tukahduttamassa yrittäjyyttä ja yrittämisen edellytyksiä sekä maataloudessa että muilla yritystoiminnan aloilla. Voimat keräävä, vahvistuva aluehallinto voisi muodostaa vastavoiman keskittävälle ja säätelyllä ohjaavalle putkihallinnolle.

Maaseutuasiemiehet ovat monissa kunnissa maanviljelijöiden luottohenkilöitä, joiden kanssa käydään läpi sekä tukijärjestelmään liittyviä asioita ja myös muita maatalon kehittämiseen ja omaan elämäänkin liittyviä asioita. Monia huolestaa, säilyvätkö maaseutuasiemiehet uudessa maakuntamallissa yhtä helposti tavoitettavissa ja säilykö heillä yhtä vahvana paikallistuntemus kuin tähän asti. Asiakaslähtöisyyden kunnioittaminen on MTK:n kannanotossa keskeisessä roolissa. MTK edellyttää, että alueellisesti kattava maaseutuhallinnon toimipisteverkosto on rakennettava nykyisten YT-alueitten pohjalta. Totuus kuitenkin on, että uusi organisaatio toteutuessaan alkaa toimia vuoden 2019 alusta. Maatilojen määrä ehtii jo siihen mennessä laskea nykyisestä merkittävästi. Nykyiset ylikunnalliset yhteistoiminta-alueet ovat pystyneet lunastamaan paikkansa. Miksi siis ylikunnallinen toiminta maakuntasalla ei olisi organisoitavissa asiakasta kunnioittaen?

Lomituksen osalta MTK esittää, että lomituksen järjestämisvastuu tulisi säätää maakunnallisen itsehallintoviranomaisen lakisääteiseksi tehtäväksi. Lausunnossa korostetaan sitä, että elinkeinonvalvontaan, maankäytön ohjaukseen ja valvontaan sekä ympäristön hoitamiseen liittyvä hallinto on syytä siirtää läheisyysperiaatteen mukaisesti kuntien ja maakunnallisten itsehallintoalueitten tehtäväksi. Rakennus- ja ympäristölupien myöntämistä ei haluta siirrettävän kunnilta maakunnallisille itsehallintoalueille.

On ollut ilahduttavaa, että maaseutuhallintoa koskien yhteinen näkemys tulevan organisoitumisen suunnasta on löytynyt helposti. Myös maa- ja metsätalousministeriö omassa lausunnossaan näkee mahdollisuutena maaseutuhallinnon tehtävien keskittämisen samaan organisaatioon.

Tätä kirjoitettaessa jälleen on alkanut kuplia esiin näkemyksiä, että itsehallintomalli ei olisi perustuslain mukainen eikä siten mahdollista toteuttaa. Vaihtoehdot sote-uudistuksen toteuttamistavoista on koluttu läpi kahden edellisen ja nykyisen hallituksen aikana. Nyt on todella toivottavaa, että epävarmuus ja vatkaminen uudistuksen toteuttamistavasta voitaisiin jo lopettaa. Nyt on päätöksenteon aika.

*Tarja Bäckman
päätoimittaja*

Uutta kohti

Nyt on takana vuosi kuluva ohjelmakauden käytännön toteuttamista ja on aika kysyä etenkin hallinnolta, kuinka meni niin niinkuin omasta mielestä? Viljelijätuet maksettiin viime vuonna aika lailla ennalta sovitun aikataulun mukaan ja jopa ensimmäisten joukossa Euroopassa. Sen sijaan tiedottaminen on edelleen asia, joka aiheuttaa harmaita hiuksia. Tämän heikkouden sai karvaimmin kokea muutamat naudanlihan tuottajat, joille joulupukin kontista tarjottiin vain risuja kovien sanktioiden muodossa. Erikoista asiassa oli, että viljelijöitä ei oltu tiedotettu riittävän selvästi EU:n nautapalkkioiden uudesta valvontamuodosta, joka pahimmassa tapauksessa vei nollille koko nautapalkkion. Näitä tiloja oli valitettavasti myös meidän alueella ja suurimmat menetykset olisivat olleet kymmeniä tuhansia euroja. Vaikutimme liittona voimakkaasti asiaan kohtuuttoman sanktioinnin oikaisemiseksi ja lopputuloksena ministeri Tiilikainen lievensi tulkintaa ja joulu tuli myöskin nautatilallisille.

Hallinnon työstäessä ohjeita tulevalle kasvukaudelle, on käynnistynyt jo vuoden 2020 jälkeisen ohjelmakauden suunnittelu. Samanaikaisesti hallitus laatii ruokapoliittista selontekoa, joka on määrä esitellä eduskunnalle kuluva vuoden syksyllä. Tässä vaiheessa näyttää siltä, että selonteossa kiinnitetään huomiota erityisesti ruoantuotantoon kohdistuviin vaatimuksiin. Tuntuu kuin olisimme avanneet Pandoran lippaan yhteiskunnan asettamille loputtomille toiveille. Viljelijöiltä vaaditaan jo nyt mm. täydentävien ehtojen mukaisesti mappitolkulla ajantasaisista tiedon kirjaamista ja säilyttämistä. Välillä käy mielessä, kuinka edelliset sukupolvet ovat onnistuneet viljelyssään ja kuinka ihmiskunta on säilynyt hengissä ilman poliitikkojen asettamia vaatimuksia ja virkamiesten asetuksia, toimeenpanoa ja valvontaa. Ehkäpä aikaisemmin on luotettu ihmisiin, joka nykyään tuntuu olevan enempi katoavaa kansanperinnettä.

Selonteko sekä tuleva ohjelmakausi on nivottava yhteen ja siinä on määriteltävä viljelijälähtöisesti tavoitteet Suomen maataloudelle ja johon kaikki alan toimijat sitoutuvat. Strategiassa on määriteltävä keinot, joilla tavoitteisiin pyritään sekä myöskin taloudelliset panostukset, joita tavoitteiden saavuttaminen

vaatii. Maataloudesta ei saa muodostua yleishyödyllistä toimialaa, joka toteuttaa ja kustantaa muun yhteiskunnan asettamia vaatimuksia. Esimerkkinä voidaan mainita ammoniakkipäästöjen vähentämisvelvoite, jonka mukaan Suomessa tulee vähentää ammoniakkipäästöjä vuoteen 2025 mennessä kaksikymmentä prosenttia. Tätä vähentämisvaatimusta ei pidä maksattaa viljelijöillä, vaan tavoitteen saavuttamiseksi viljelijöille tulee myöntää taloudellisia kannustimia lietteen multauksen edistämiseksi ja ruokinnan tehostamiseksi. Samoin panostuksia tutkimukseen uusien innovaatioiden kehittämiseksi tulee lisätä.

Tulevalla ohjelmakaudella pinta-alat täytyy vihdoin saada lyötyä lukkoon. Lukuisten peruslohkojen pinta-alojen muutokset työllistävät tarpeettomasti niin viljelijöitä kuin hallintoakin ja aiheuttavat vain turhia kustannuksia. Tuet tulee kohdistaa viljelijöille, joilla on osoitettua myyntituloja viljelystä. Lisäksi tälle alueelle tärkeä raiviopeltojen tukikelpoisuus on oltava yksi keskeinen tavoite seuraavalla ohjelmakaudella. Raiviopellot ovat jo elinkautisensa kärsineet ja niiden on katsottava olevan tasavertaisessa asemassa aikaisemmin tehtyihin peltoihin nähden.

Jari Ahlholm

*Puheenjohtaja, MTK Pohjois-Suomi
jari.ahlholm(at)mtk.fi, 050 533 9796*

UUTISJYVÄT MTK-POHJOIS-SUOMEN JÄSENLEHTI 1 • 2016

JULKAISIJA

MTK - Pohjois-Suomi

Oulun toimisto

Rautatienkatu 16 C 22,
90100 Oulu
puh. 020 413 3500

Kajaanin toimisto

Kauppakatu 25 A,
87100 Kajaani
puh. 020 413 3370
www.mtk.fi/liitot/pohjoissuomi

PÄÄTOIMITTAJA

Tarja Bäckman

TOIMITUS

Tuula Uitto
tuula@kristallijulkaisut.fi
p. 050 4646 777

PAINOPAIKKA

Eco Print Oy, Iisalmi
puh. (017) 814 642
www.ecoprint.info

Vieraskynä

Kainuulla on edelläkävijän kokemusta maakuntahallinnosta

Onko maakuntahallinto jotenkin sote-uudistukseen kyllä liimattu lisäjuoni? Historiallisesti ja kansainvälisesti katsottuna vastaus on: ei. Suomi kuuluu harvalukuisten poikkeusten joukkoon valtiona, jossa ei ole demokraattisesti hallittua aluetasoa. Tarkkaan ottaen Suomessa on yksi itsehallintomaakunta – Ahvenanmaa. Kainuun hallintokokeilussa vuosina 2005 - 2012 oli myös suorilla vaaleilla valittu maakuntavaltuusto alueen ylimpänä päätöksentekolimenä. Suomessa ajatus maakuntahallinnosta on tuotu esille jo kansallisen heräämisen kaudella, ennen maamme itsenäistymistä. Perustuslain 124 §:ssä on kirjaus kuntien itsehallinnon lisäksi myös itsehallinnosta kuntaa suuremmilla alueilla. Nyt lähes sadan vuoden kuluttua tuota lain kohtaa on tosimelessä aiottu soveltaa. Se toki on totta, että sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistustarve ja julkisen talouden kestävyysvaje olivat keskeisiä ajureita hallitusohjelmaan kirjatulle alueelliselle itsehallinnolle.

Kainuun maakuntahallitus on juuri äsken - 22. helmikuuta 2016 – päättänyt käynnistää maakuntahallinnon laaja-alaisen valmistelun Kainuussa. Oman tulkintamme mukaan Kainuun hallintokokeilun tuloksena syntynyt sosiaali- ja terveyspalvelujen täysimittainen integraatio täyttää kaikki valtakunnalliset kriteerit, jota tulevalle reformille on asetettu. Kainuun väestöpohjan ja aluetalouden pienuuden vuoksi soten valtakunnan tason asiantuntijat ovat toistuvasti esittäneet, että mm. Kainuu olisi liian pieni omaksi sote-alueeksi. Meidän mielestä käytäntö todistaa toista. Yhdistämällä kaikki soten julkiset palvelut yhden organisaation alle Kainuussa on toiminut todistetusti kustannustehokkaammin kuin aikaisempi malli. Kainuun sote on lähes 4000 työntekijän ja yli 280 milj. euroa pyörittävä organisaatio. Oleellisinta on palvelujen saavutettavuuden varmistaminen muistaen, että Kainuun väestö ja täällä tapahtuva elinkeinotoiminta, matkailu ja liikenne jakaantuvat

Belgian kokoiselle alueelle. Integraatiohyötyjen ja johtamisen kannalta kokemuksemme mukaan maakunta on juuri sopivin itsehallintoalue hoitamaan soten järjestämisen Kainuussa. Jopa Kainuuta laajemmalle alueelle on Kajaanista mahdollista tarjota palveluja.

Sote-sektorin valtavan laajuuden ja taloudellisen haastavuuden takia se nousee, haluttiin tai ei maakuntahallinnon uudistuksessa keskeiseen asemaan. Kainuun hallintokokeilussa tavoiteltiin alun perin nimenomaan Kainuun väestö- ja talouskehityksen kääntämistä. Tässä ei onnistuttu kunnolla. Osasyynä oli soten uudelleenorganisointiin ja hallintaan kulunut energia. Toinen suurempi syy oli, että aluekehittämisen (ohjelmat, hanke- ja yritysrahoitus ja alueiden käyttö) tehtäviä ei koottu yhteen. Tässä on suurin parannus nyt suunnitteilla olevassa maakuntahallinnossa verrattuna Kainuun malliin. Maakunnan liiton ja ELY-keskusten tehtävien eli aluekehitysvastuun ja vallan kokoaminen aluetasolla yhteen on aivan keskeinen, jotta käytettävissä olevat julkiset kehityspanokset saadaan tuottamaan parempaa vientivetoista ja kasvuhakuista talouskehitystä koko Suomessa. Soten kustannussäästöissä on perimmältään kyse ”kakun jakamisesta”; aluelähtöisessä kehittämisessä tavoite on ”kakun kasvattaminen”.

Kainuun hallintokokeilun tulokset olivat niin Tampereen yliopiston riippumattoman arvioinnin ja valtiovarainministeriön seurantaryhmän mielestä niin positiivisia, että VM:n seurantaryhmä suositti kokeilun vakinaistamista. Esitys ei edennyt tuolloin poliittisessa valmistelussa. Kainuulle tarjottiin 4 vuoden jatkoaikaa kokeiluun. Jos Kainuun kunnat olisivat ottaneet jatkoajan käyttöön, se siis päättyisi ensi vuoden lopussa. Tulevaan koko maan kattavaan maakuntahallintoon valmistauduttaessa Kainuulla on yli 10 kokemus sote-integraation toteutuksesta. Liian

helposti unohdetaan, että nykyisistä lähes 200 erillisestä toimijasta siirrytään 18 organisaatioon, joista kaikki ovat alueillaan suurimpia niin henkistöltään kuin budjetiltaan. Erityisesti tulevan valtavan muutosprosessin johtamisen ja viestinnän osaamiselle ja kokemukselle tulee olemaan käyttöä. Kainuun kokemusten mukaan näin laaja hallinnollinen muutosprosessi onnistuu vain kun sitä toteutetaan alueilla, jolla tahto ja motivaatio onnistua.

*Pentti Malinen
maakuntajohtaja*

MTK Pohjois-Suomen edut jäsenilleen 2016

- Hammaslääkäriasema Aaria tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Aika varataan numerosta (08) 534 8100. Yrityksen kotisivut: www.hammasaaria.fi
- Mökkilomia: Kurttilan lomamökeistä 10 %:n alennus. Yhteydenotot 0400 424 130 tai 0400 774 903. Yrityksen kotisivut: www.kurttilanlomamokit.fi
- Oulun koru antaa 10-25 %:n alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Puh. 044 74 3528, oulunkoru@oulunkoru.fi Yrityksen kotisivut: www.oulunkoru.fi
- Kajaanissa Kultaseppä Riihijärvi tarjoaa 15 %:n alennuksen normaalihintaisista tuotteista (ei koske Kalevala-koruja, eikä kulta- ja kelloseppän töitä sekä varaosia). Puh. 08 6131554
- MTK-Pohjois-Suomen ja Suonentieto Oy:n yhteistyösopimuksen perusteella tuottajaliiton alueen MTK-jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hankintahinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimus- tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus. Tilaukset: puh. (017) 264 2642/ myynti. www.suonentieto.fi
- Sähköseppä Energia Oy tarjoaa MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla. Lisätietoja puh. 0800 92000, www.loiste.fi
- Woikoski Oy antaa jäsenetua hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrasta sekä uutena etuna myös hitsaustarvikkeista. MTK:n jäsenille myönnetään jäsenetuna -30%:n alennus listahintaisista hitsauslisäaineista, sekä katkaisu- ja hiontalaikeista. Tutustu etuihin liiton nettisivuilla tai kysy Woikosken toi-

mipisteistä. Yrityksen kotisivut: www.woikoski.fi. Lisätietoja myyntijohtaja Jussi Rissanen, puh. 040 540 3634 tai s-posti jussi.rissanen@woikoski.fi

- Asianajotoimisto Kai Rissanen Ky tarjoaa MTK-Pohjois-Suomen jäsenille yrittäjinä ja yksityishenkilöinä laaja-alaisesti juridisia palveluja sekä avustaa heitä mahdollisissa oikeudenkäynneissä. Lisätietoja: Asianajaja, varatuomari Kai Rissanen, Kauppakatu 26 A 2. krs, 87100 Kajaani, p. 045 848 2362, faksi (08) 6130362, kai.rissanen@lakikainuu.fi www.lakikainuu.fi

- Rokua health & span jäsenetu: Rentoudu Rokualla 2015; sisältönä majoitus 2h puolihoidolla, lisäksi mm. kehonkoostumusanalyysi ja roqualainen päänhieronta, alkaen hintaan 180 euroa/hlö/2 vrk. Katso lisää www.rokua.com. Varaukset koodilla: MTK-2015, myynti@rokua.com tai p. 020 781 9200

- Valtavalo Oy ja Paikallis-Sähkö Oy yhteistyössä LED-valoputket maatalouden tuotantotiloihin 10-15 % alennuksella normaalihinnoista. Valtavalo on LED-valoputkien ja valaistusinformaation tuottaja. Paikallis-Sähkö on Valtavalon LED-valoputkien ja valaisimien hankintakanava MTK:n jäsenille kampanjahintaan (tuotteet, vuokra/leasing). Yhteystiedot: työnjohtaja Veijo Malinen, veijo.malinen@paikallis-sahko.fi, puh. 044 062 9122 tai myyntijohtaja Matti Tossavainen, matti.tossavainen@valtavalo.fi, puh. 040 730 2172

- MTK Nivalan omistama tasokas loma-asunto Vuokatissa varattavissa nyt kaikille MTK Pohjois-Suomen jäsenille jäsenetuhintaan. Huoneiston esittely ja hinnat löytyvät MTK Nivalan nettisivuilta www.mtk-nivala.fi. Varauksia hoitaa MTK Nivalan sihteeri Ari Eteläniemi, puh. 0443441150 tai sähköposti sihteeri@mtk-nivala.fi

MTK-liittojen jäsenmatka Itävaltaan

6.-11.10.2016

Alppien jylhä luonto

Mielenkiintoisia vierailukohteita

Paikallisia makunautintoja

Matkamme suuntautuu Salzburgin liittomaahan, jossa tutustumme alppialueen maatalouteen, pienyrittäjyyteen ja bioenergiatuotantoon. Monipuolisilla retkillä näemme Itävallan upeaa luontoa, kulttuuria sekä paikallista elämää. Voimme lisäksi vierailla Hitlerin Kotkanpesällä ja Mozartin hurmaavassa synnyinkaupungissa Salzburgissa.

Matkan hinta: **1345 eur**/hlö jaetussa 2hh:ssa, 1hh-lisä 130 eur, Trio Travelsin palvelumaksu: 15 eur/hlö.

Hintaan sisältyy: Suorat edestakaiset lennot Helsinki-München, majoitus ***-hotellissa aamiaisella, suomenkielinen opas, ohjelman mukaiset kuljetukset, ruokailut ja vierailut, MTK:n edustaja mukana matkalla.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

Trio Travels Oy,
puh. 020 756 8610,
sales@triotravels.fi

www.triotravels.fi

TRIO TRAVELS
Matka täynnä sisältöä

Uutta johtokuntaa

Helposti lähestyttävä ikiliikkuja

Kahdeksan lapsen äiti, intohimoinen leipoja ja sukkiäin kutoja Tiina Pietikäinen on syntynyt lypsykarjatilalle.

- Tarkoituksena oli opiskella eläinlääkäriksi, hommata oma tila ja sinne suunnilleen kaikkia eläimiä kaksin kappalein, mutta suunnitelmat eivät aivan menneet putkeen, nauraa Tiina Pietikäinen. Ylioppilaskirjoitusten lukuloman aikana hän vuokrasi autotalon, jossa oli tarkoitus lukea kirjoituksiin ja haaveena oli tuolloin eläinlääkärin opinnot.

- Pikkusisko toi nimitetun nuoren miehen minulle kylään ja siinä kävikin niin, että menin maatalousoppilaitokseen ja opiskelin sen perään agrologiksi, ja minusta tuli lypsykarjatilalan emäntä, Pietikäinen kertoo.

- Miehen kotitalolle tehtiin sukupolvenvaihdos aprillipäivänä 10 vuotta sitten. Sen jälkeen on ostettu ja vuokrattu maata, rakennettu yksi navetta ja peruskorjattu naapurista ostetusta sikalasta toinen, Tiina Pietikäinen luettelee. Kymmenhenkisen perheen koti sijaitsee Haapajärven Kumisevassa Varisjärven rannalla, mutta karja asuu neljän kilometrin päässä Ylipäässä Kalajoen rannalla. Perheeseen kuuluu aviomies Hannu jo vuodesta 1998. Lapsia on kahdeksan ikähaitarilla 2,5v - vajaa 17v.

Itse voi vaikuttaa asioihin

Jo kotona imetyn maataloustyökokemuksen perusteella Tiina halusi itse mukaan maaseutunuorten toimintaan jo 14 vuotta sitten, ennen kuin maatalousyrittäjäura edes alkoi.

- Alkuun olin Haapajärven maaseutunuorten johtokunnassa rivijäsenenä, myöhemmin myös rahastonhoitajana ja sihteerinä, hän kertoo. Hän on vaikuttanut myös Pohjois-Pohjanmaan ja myöhemmin Pohjois-Suomen liiton

nuorten valiokunnassa useamman kauden.

- Haapajärven MTK:n johtokunnassa olen nyt viidettä vuotta.

Vielä pitempään olen tainnut olla Haapajärven MTK:n kulluttajavastaavana ja nykyään jäsensihteerinäkin, Tiina laskee. Järjestötyöhön ajaa halu vaikuttaa.

- Ainakin haluan yrittää vaikuttaa ja olla selvillä asioista. Ja minusta ainoa tapa viedä asioita eteenpäin on olla itse aktiivinen ja aktivoita muita, hän toteaa.

- Toivon, että voisin olla sen verran helposti lähestyttävä, että ihmiset uskaltaisivat ottaa yhteyttä. Ei ole niin pientä asiaa, etteikö se olisi tärkeä. Toisekseen, mitä useampi ihminen tekee huomioita kentältä, sen parempi. Ei kai kukaan oleta, että tässä byrokratia- ja säädsviidakossa yksi ihminen pysyisi selvillä kaikista tulevista muutoksista? Hyvistä tai huonoista, Tiina sanoo.

Lapset, lehmät ja luottamustoimet

Lehmät, lapset ja luottamustoimet ovat se kolminaisuus, joka pitää emännän liikkeessä ja elämän tasapainossa.

- Olen mukana sen seitsemän sortin yhdistyksessä. En osaa vain istua, tai istua ja lukea, tai vain olla, hän nauraa. Sukankutimesta hän ei tappelematta luovu.

- Rentoutumiseen riittää yksi lomapäivä, neljäkymmentä kiloa erilaisia jauhoja ja kuuma leivinuuni, Tiina sanoo. Ikiliikkujan mittarin pitää näyttää viittä sataa, muutoin aikaa menee hukkaan. Maataloudessa on kautta aikojen eletty aallonpohjia ja nousukausia. Liike on Tiina Pietikäisestä aivan normaalia. Hänestä ei ole aihetta vaipua synkkyYTEEN.

-Ihmiset tulevat tarvitsemaan ruokaa tulevaisuudessakin ja jonkun se on tuotettava. Puhdas ja turvallinen suomalai-

**Totta kai se onnistuu!
Ajatellaan positiivisesti.
Ja jos nauru pidentää ikää,
elän toistasataa vuotta.
Suku on paras!**

nen ruoka tulee vielä nousemaan arvoon arvaamattomaan. Nämä pitää vain osata brändätä, Tiina sanoo. Ei ole aihetta heittää kirvestä kaivoon, tai nostaa rukkasia naulaan. - Niitä molempia tarvitaan vielä. On kirveelle töitä ja hanskat kädessä moni työ on miellyttävämpää kuin ilman, Tiina nauraa. - Maatalouden tulevaisuus on myös meidän viljelijöiden käsissä. Miten hyvin osaamme olla yhtenä rintamana ja puhalttaa yhteen hileen. Rivit harvenevat monessa mielessä. Rintamakarkuruus on aina tuomittavaa. Elämä on valintoja. MTK on minun valintani.

LÄHITAPIOLA

100
TEKOA

Suomessa syttyy vuosittain yli 13 000 tulipaloa. Varmista että osaat olla sankari, jos tukala tilanne yllättää. Ilmoittaudu LähiTapiolan maksuttomaan Sankarikoulutukseen ja hanki oppi oikeanlaiseen alkusammutukseen. Katso lähin Sankarikoulutus-paikkakuntasi ja ilmoittaudu osoitteessa sankarikoulutus.fi. Koulutus kestää vain pari tuntia, mutta voi pelastaa ihmishenkiä.

Koti maatalouskoulun vieressä toi alalle

Hanna Luukisen polku maatalousyrittäjäksi on hänen mielestään hyvin perinteinen. Hänellä ei ole ollut lapsuudessa minkäänlaista kosketusta maatalouteen, mutta koulu naapurissa toi alan ja alalle aikovat pojat tutuksi.

- Lapsuuden kotini on maatalouskoulun vieressä ja teiniä istuin illat pitkät siellä poikien kanssa, Hanna Luukinen kertoo. Pojista Pekka jäikin sitten Hannan elämään.

Tällä hetkellä Luukiset viljelevät Hannan miehen Pekan sukutilaa Limingassa Heinijärvellä, - Tilalla on ollut lypsykarjaa jo Pekan isovanhempien aikaan ja luonnollisesti samaa jatkamme mekin, Hanna Luukinen sanoo. Tällä hetkellä töitä tehdään joulukuussa valmistuneessa 40 lehmän parsinavetassa. Järjestötoimintaan Hanna ajautui miehensä suvun perintönä vahingossa, mutta luonnollisesti. - Näköjään perinteet jatkuvat myös tässä järjestötyössä, Hanna nauraa. Kun puhelin loppuvuodesta 2007 soi ja Hannalle kerrottiin, että sinut on valittu MTK Limingan johtokuntaan, Hanna kysyi, että mikä on MTK? Asia on kyllä tullut vuosien saatossa selväksi, sillä samalla järjestövaikuttamisen tiellä hän on vieläkin.

- Olen toiminut nyt kolme vuotta Limingan puheenjohtajana ja toista vuotta Pohjois-Suomen nuorten valiokunnassa, hän kertoo. Nyt järjestötoiminta on lähellä Hanna sydäntä, hän tykkää tarttua asioihin ja tehdä ja vaikuttaa itse. Vaikuttamaan aktiivinen Hanna on päässyt myös kunnallispolitiikassa ja kyläyhdistyksen puheenjohtajana. Harrastamaankin hän ehtii.

- Harrastan kuorolaulua ja askartelua, teen esimerkiksi korvakoruja ja koriste-esineet itse, Hanna Luukinen kertoo. Reippaan asioihin tarttuvan Hannan perheeseen kuuluu aviomiehen Pekan lisäksi ekaluokkalainen Juuso ja tuleva eskarilainen Milla. Maatalouden tulevaisuuteen Hanna uskoo vankasti.

- Ihmisten täytyy syödä nyt ja tulevaisuudessa. Siihen on uskottava. Ja jos ”maajussilla” on matikka neljä ja uskonto kymmenen, niin kyllä sillä pärjää, hän nauraa.

Teksti: Tuula Uitto • Kuva: Hanna Luukinen

“Asenne ratkaisee kaiken!”

Tämä ammatti on paras

Reilut kahdeksan vuotta Pistonjärvenrannalla maatalousyrittäjänä vaimonsa Sannan kanssa toiminut Hemmo Turpeinen tuottaa tilallaan pelkästään maitoa. Perheen navetassa ammuu reilut 40 lehmää. Nuorikarja nostaa luvun lähelle 70. Tulevaisuuden suunnitelmissa on investointeja. Hemmo Turpeinen ei ole kotoisin maatilalta, mutta pienestä pitäen hän on ollut renkinä useilla eri tiloilla. - Maatalousala innosti, lypsykarjatilojen monipuoliset työt tuntuivat mielekkäimmiltä ja kun kotitilaa ei ollut, lukion jälkeen lähdin opiskelemaan luokanopettajaksi, Hemmo Turpeinen kertoo. Sattumalta synnyinseudulta Taivalkoskelta myyntiin tullut toimiva, elinkelpoinen maitotila muutti suunnitelmat, opinnot jäivät puoliväliin kesken ja Hemmon maatalousyrittäjän ura alkoi. Hemmo Turpeisen järjestöura on lyhyt, muutama vuosi sitten hänet valittiin MTK-Taivalkosken johtokuntaan ja samana vuonna puheenjohtajaksi. Ja tänä vuonna hän aloitti MTK Pohjois-Suomen johtokunnassa. - Olen kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista, oman alan edunvalvontatyö tuntuu hyvin luonnolliselta ja tärkeältä asialta, hän sanoo.

Tämä karjanhoitotyö vie aikaa varsinkin kesällä, jolloin ylimääräisiin harrastuksiin ei liikene aikaa. Talvisin Hemmo

Turpeinen ehtii töiden lisäksi harrastaa jonkin verran jääkiekkoa, kelkkailua ja perheen kanssa kaikenlaista talviulkoilua. Vaikka maatalous on alana haasteellinen Turpeiset eivät kadu valintaansa.

- Olemme kuitenkin erittäin tyytyväisiä maalla asumiin ja maatalousyrittämiseen. Tykkäsimme olla Kajaanissakin, mutta tämä on vielä mukavampaa ja vapaampaa. Lapset saavat olla kotona ja toimiva koulu on lähellä ja sinne on koulukuljetukset. Me panostamme ja kehitämme toimintaamme jatkuvasti, Turpeiset kiteyttävät. Lähivuosina taivaalla leijuu tummia pilviä alhaisten markkinahintojen vuoksi. Byrokratian purku pitää onnistua maatalouden osalta, lähtökohtaisesti järjestelmä ei saisi olla viljelijän taakka vaan mahdollisuus.

- Tuki-uudistusten tulisi olla vastuullisia, tuottamista tukevia. Maapallon väkiluvun kasvaessa päivänselvää kuitenkin on, että ruokaa tullaan tuottamaan tulevaisuudessa jokaisella pellolla, Hemmo Turpeinen sanoo painokkaasti. - Suomen luonto antaa hyvät lähtökohdat viljelyyn, meiltä löytyy tietotaitoa ja intoa tuottaa puhdasta ruokaa meille ja maailmalle, hän jatkaa.

Teksti ja kuvat: Tuula Uitto

“Tyytyväisyys on kaiken kehityksen loppu ja rappeutumisen alku.”

Haaveena maanviljelijän ammatti

Sauli Joensuun haaveena on ollut maanviljelijän ammatti jo pikku nassikasta saakka. Tie viljelijäksi kävi lukion, armeijan ja Muhoksella Koivikossa suoritetun maaseutuyrittäjä-tutkinnon kautta. Sukupolvenvaihdos kotitilalla tehtiin vuonna 2006, jossa osa-aikainen viljattila siirtyi Saulille. Viljanviljelyn ohella harjoitettiin myös muuta yritystoimintaa, kunnes tehtiin päätös keskittyä pelkästään maatalouteen.

- Samalla vaihdoin tuotantosuuntaa ja siirryimme liharikarjan kasvatukseen, koska se kiinnosti eniten ja arvelimme, että jalostamalla nurmirehua lihaksi pääsemme parempaan lopputulokseen kuin pelkällä viljalla, Sauli Joensuu kertoo. Ensimmäiset emolehmät saapuivat tilalle vuonna 2010.

- Tilamme sijaitsee Raahen kaupungin Olkijoen kylällä, ja harjoitamme tällä hetkellä emolehmä- ja lammastuotantoa sekä lihanautojen loppukasvatusta. Eläinten pito työllistää tällä hetkellä minut ja avopuolisoni täyspäiväisesti, Sauli Joensuu jatkaa. MTK:n jäseneksi Sauli Joensuu liittyi vuosina 2006-2007. Aktiivisempi MTK-”ura” alkoi samana vuonna, kun emolehmät tulivat tilalle eli 2010, ja Sauli tuli valituksi MTK Raahenseudun johtokuntaan.

- Vuoden 2014 alusta olen ollut MTK Pohjois-Suomen maaseutunuorten valiokunnassa ja nyt tämän vuoden 2016 alusta siis MTK Pohjois-Suomen joh-

tokunnassa maaseutunuorten edustajana.

- Alkuun arvelin, että järjestötoiminta on vastapainoa työlle, jota tilalla tehdään ja sitä se on vieläkin, mutta viljelijänä ollessa olen myös huomannut, että edunvalvonnan saralla tosiaankin työtä riittää, Sauli Joensuu toteaa. Vapaa-aikanaan Sauli rentoutuu metsästämillä lähinnä pienriistaa, kyyhkysiä, sorsia ja kanalintuja. Hirvenmetsästyksen on pitänyt ajan puutteen vuoksi jättää pois. Tällä hetkellä perheeseen kuuluvat avopuoliso Anita Lepistö sekä tyttäret Ella 8 vuotta ja Maija 5 vuotta. Juuri noin miljoonan euron verran omaan maatalousyrittäjänsä investoineella nuorella viljelijällä on kova usko maatalouteen.

- Jos maatalous Suomesta joskus loppuu, niin sitä ennen on jo kaikki muu toiminta loppunut, Sauli Joensuu sanoo. Eli jos sanotaan että viimeinen lähtijä sammuttaa valot niin se viimeinen lähtijä on viljelijä, hän vielä painottaa. Sauli Joensuun tilalla valot eivät vielä sammu aikoihin. Atria palkitsi tilan viime vuonna parhaana pihvihiehön kasvattajana.

Teksti ja kuva: Tuula Uitto

“Kaikki paitsi maatalous on turhaa.”

Ajankohtaista

Sankarikoulutukset alkavat - ilmoittaudu mukaan!

LähiTapiola tarjoaa tänä vuonna maksuttoman alkusammutuskoulutuksen asiakkailleen ja asiakkuudesta kiinnostuneille; Sankarikoulutukseksi nimettyyn alkusammutuskoulutukseen pääsee yhteensä jopa 100 000 suomalaista.

Koulutuspaikat ja aikataulut löytyvät osoitteesta www.sankarikoulutus.fi. Sivustolla voi myös ilmoittautua koulutukseen.

- Alkusammutuskoulu tulee sinne, missä ihmiset ovat, jotta koulutukseen tuleminen on mahdollisimman vaivatonta. Olemme tähänkin saakka olleet paloturvallisuuden asialla sammutintarkastuskiertueidemme kautta, mutta Sankarikoulu menee askelta pidemmälle. Haluamme, että ihmisten sammutustaidot ovat kunnossa. Sammutustaidoissa on kyse arjen sankaruudesta, jolla voidaan säästyä mittavilta aineellisilta vahingoilta ja pelastaa jopa ihmishenkiä, sanoo LähiTapiola Pohjoisen liiketoimintajohtaja Ilkka Herva. Paitsi että alkusammutuskoulutus antaa tarpeellisia arjen hallinnan

taitoja, se voi olla myös ammattitaidon vahvistamista. Tästä syystä alkusammutuskouluja räätälöidään myös maatalojen tarpeisiin. Maatiloilla alkusammutustaitojen hallinta voi konkreettisesti pelastaa karjan, viljasadon tai kaluston. Tärkeää on, että alkusammutustaidot ovat hallussa kattavasti; maatiloilla koko perheen alkusammutustaidot varmistavat, että se, joka paikalla palon sattuessa on, osaa toimia oikein. Sammutustaidot kuuluvat kaikille, Herva sanoo.

LähiTapiolan Sankarikoulutus antaa valmiuden toimia palon alkaessa, sammuttaa sen alkusammutuksella ja ainakin rajoittaa paloa avun hälytystä varten. Näillä toimilla voi parhaimmillaan säästää ihmishenkiä. Koulutus järjestetään yhdessä Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön SPEK:in kanssa ja koulutus vastaa SPEK:in ja Suomen Palopäälystöliiton AS1-koulutuksen vaatimuksia. LähiTapiolan alkusammutuskoulutuksen teoriaosan ja käytännön harjoitukset suorittaneet saavat virallisen AS1-kortin, joka on

voimassa 5 vuotta.

Taidot arjen sankaruuteen

Käytännössä jokainen kotona syttyvä tulipalo on mahdollista taltuttaa alkusammutuksella, mutta aikaa palon sytymisestä on vain pari minuuttia. Siksi on tärkeää tietää, mitä sammutusvälineillä tehdään. Olennaista on myös, että palovaroitin toimii ja varoittaa palosta ajoissa.

Alkusammutusväline, sammutuspeite tai käsiammutin, löytyy jo hyvin monesta kodista Suomessa.

LähiTapiola tarkastutti vuonna 2015 lähes 58 000 käsiammutinta sammutintarkastuksissaan eri puolilla maata. Sankarikoulutus-kampanjalla LähiTapiola haluaa antaa tarvittavat taidot ja madaltaa kynnystä sammutusvälineiden käyttöön tosipaikassa.

- Viime kädessä kyse on siitä, että jokainen suomalainen pystyy suojaamaan omaa ja läheistensä henkeä. Toki myös aineellisten vahinkojen ennalta ehkäiseminen on tärkeää, sanoo Herva.

- Koulutuksesta on monenlaista hyötyä. AS1-kortista voi olla hyötyä myös työmarkkinoilla vaikkapa nuorelle työnhakijalle, hän jatkaa.

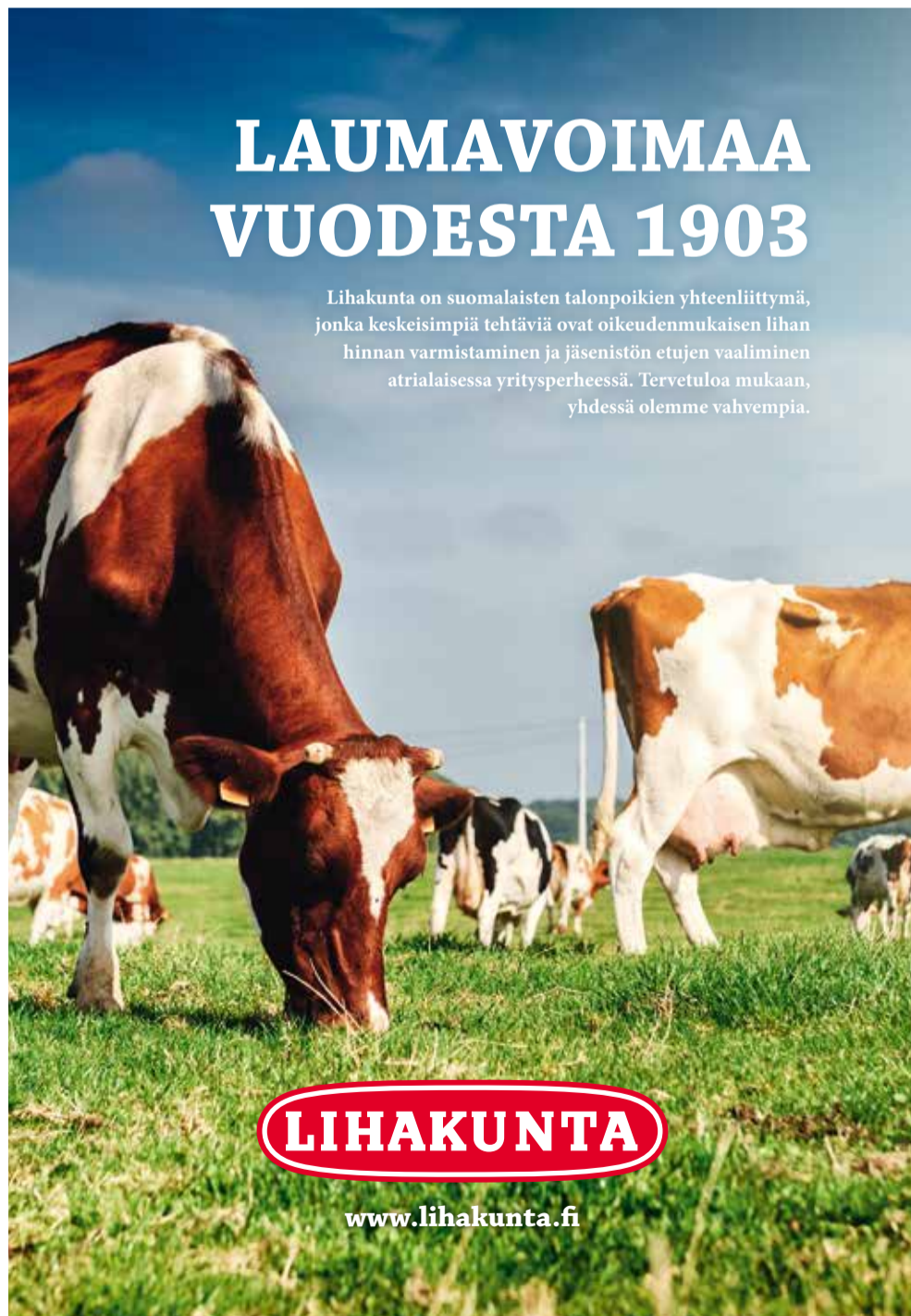
Sata tekoa - Sankarikoulutus on numero 1

LähiTapiola tekee vuoden 2016 aikana 100 tekoa Suomelle. Sankarikoulutus on niistä ensimmäinen. Käynnistämällä Sankarikoulutuksen LähiTapiola haluaa siirtyä sanoista tekoihin turvallisuuden parantamiseksi.

- Haluamme painottaa konkreettisia tekoja turvallisuuden hyväksi. LähiTapiola haluaa siirtyä perinteisestä vakuutusyhtiön roolista elämänturvan edelläkävijäksi. Alkusammutuskoulutus on turvallisuusteko, jolla voimme parantaa merkittävästi arjen turvallisuutta ja antaa välineitä elämän hallintaan. Toivotamme kaikki lämpimästi tervetulleiksi mukaan! Tehdään Sankarikoulutuksesta yhdessä iso juttu.

Teksti: LähiTapiola

www.sankarikoulutus.fi

**LAUMAVOIMAA
VUODESTA 1903**

Lihakunta on suomalaisten talonpoikien yhteenliittymä, jonka keskeisimpiä tehtäviä ovat oikeudenmukaisen lihan hinnan varmistaminen ja jäsenistön etujen vaaliminen arialaisessa yritysperheessä. Tervetuloa mukaan, yhdessä olemme vahvempia.

LIHAKUNTA

www.lihakunta.fi

Voiko uusi ohjaamollinen, nelivetoinen 55 hv John Deere maksaa **todellakin alle 25 000 €*?**

Kyllä voi!

Kipaise lähimmän John Deere -myyjäsi juttusille. Hän kertoo sinulle, paitsi paljonko alle myös mitä kaikkea rahallasi saat!

*) Hinta alv 0%. Tarjous koskee rajallista erää 5E-traktoreita ja on voimassa niin kauan kuin erää riittää!

JOHN DEERE

Hankkija

www.hankkija.fi

Ajankohtaista

Traktorien luokittelu sekä ajokortti- ja ammattipätevyysvaatimukset muuttuivat

Viimeisimmät eduskunnan hyväksymät muutokset ammattipätevyys- ja ajokortti lainsäädäntöön tulivat voimaan 1.1.2016. Muutokset koskevat merkittävästi myös maa- ja metsätaloudessa käytettäviä traktoreita. Traktorien luokittelu tehdään nyt rakenteellisen nopeuden mukaisesti ja uusia luokkia on kolme:

Enintään 40 km/h (T1a, T2a ja T3a)

Tässä luokassa ajokortiksi riittää T-kortti, jonka ikärajavaatimuksena on edelleen 15 vuotta. Ammattipätevyyttä ei tarvita.

40 – 60 km/h (T1b, T2b ja T3b)

Tässä luokassa ajokorttina käy LT-kortti, jonka ikärajavaatimus on 15 vuotta. Ammattipätevyyttä ei tarvita.

Yli 60 km/h

Tässä luokassa edellytetään traktorin kokonaisuudesta riippuen joko henkilöauton (B) (kokonaisuudessa < 3500 kg) tai kuorma-auton (C1, C) (kokonaisuudessa > 3500 kg) korttia. Jos traktoriin kytketään mikä tahansa perävaunu, on korttivaatimus BE, C1E tai CE. Ammattipätevyys vaaditaan, jos kuljettaminen edellyttää kuorma-auton korttia

(C1, C) Säädöksiin tuli siirtymäkausi, joka koskee nykyisiä liikennetraktoreita (rakenteellinen nopeus enintään 50 km/h) tai siirtymäkauden aikana sellaisiksi hankittuja ja rekisteröityjä. Siirtymäkausi kestää vuoden 2017 loppuun saakka, johon asti voi rekisteröidä vielä liikennetraktoriksi.

Lisäksi ennen lain voimaantuloa saatu T- tai B-luokan ajokortti oikeuttaa kuljettamaan ennen 1.1.2016 tai siirtymäkauden aikana käyttöön otettua liikennetraktoriksi tai liikennetraktoriksi/maataloustraktoriksi rekisterissä merkittyä traktoria, mikäli se on maa- tai metsätalouden ajossa.

Arktisuus tuo ruoantuotantoon lisäarvoa - pohjoisuudesta kilpailuetu

Suomen asema maapallon pohjoisimpana kehittyneenä maatalousmaana tekee Suomessa tuotetusta ruuasta ainutlaatuisia. Puhtaat tuotteet, terve tuotantoympäristö ja terveet eläimet, puhdas ilma, tuotteen korkea ravitsemuksellinen ja hygieeninen laatu sekä läpinäkyvyys ja jäljitettävyyden ovat lisäarvoa tuottavia ominaisuuksia pohjoiseen ruoantuotantoon. Kehittämistä löytyy myös pienestä ympäristöjalanjäljestä, vastuullisesta kiertotaloudesta sekä maatilatasolla hiilineutraalista ja jätteettömästä tuotannosta.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) tekemässä Arktinen ruoantuotanto on selvittänyt pohjoiseen ruoantuotantoon liittyviä lisäarvotekijöitä. Selvitystä johtanut Luken professori Sirpa Kurppa painottaa, että ruoantuotannon kehittäminen pohjoisissa tuotanto-olosuhteissa on edellyttänyt elintarvikkeiden tuotantoketjulta pitkäjänteistä erityisosaamista. Lisäksi pohjoiset, massatuotanto

rajoittavat olosuhteet ovat tavallaan suojaaneet ruokaketjuamme monilta tehokkaaseen massatuotantoon liittyviltä ongelmilta, kuten esimerkiksi pohjavesien ja kasvualustojen kemikalisoitumiselta.

– Siirtyminen uusiutuvien ja monipuolisten energialähteiden hyödyntämiseen avaa ruokaketjulle kehittämismahdollisuuden suhteessa tuotteiden ilmastovaikutuksiin ja kiertotalouteen. Elämme avaintilanteessa. Uudet toiminnan linjaukset ja brändääminen on tehtävä nyt, jos koskaan, Kurppa toteaa. Myös ruokaketjun toimijat näkevät arktisuuden brändäämisen mahdollisuutena sekä vienti- että kotimaan markkinoilla.

Suomalaisen ruuan tarina

Arktisista ominaisuuksista kertovaa viestiä muotoillaan parhaillaan sellaiseksi, että sen ydin kirjastuu niin suomalaisille kuin ulkomaisille ruuasta

kiinnostuneille ammattilaisille ja kuluttajille. Sisältöä tuottaa Luonnonvarakeskus (Luke) ja viestintän kehittämistä koordinoi Ruokatieto Yhdistys ry. Suomalaisille laadukas suomalainen raaka-aine on ollut läsnä aina. Meillä Hyvää Suomesta –merkki erottaa kaupan tarjonnasta helposti tuotteet, joissa oman maan raaka-aineet ovat pääosassa, kertoo Hyvää Suomesta verkkosivuillaan.

Nyt suomalaisen ruuan tarina alkaa toivottavasti elää myös Suomen ulkopuolella. Ruokaa vievät yritykset ja muut kansainvälistä työtä tekevät organisaatiot ovat kiinnostuneita markkinoimaan arktista ruokaa, Arctic Food from Finland.

Lue lisää:

Arktinen ruoantuotanto -raportti: http://jukuri.luke.fi/bitstream/handle/10024/519271/luke-luobio_47_2015.pdf?sequence=4

Aiheesta koonnut: Tuula Uitto

Arvostan työtäni, siksi MYEL-työtulonikin on kohdallaan!

Agrologina voin vaikuttaa tulevaisuuden ruoantuotantoon.
KATRIINA IKÄLÄINEN

Opiskele joustavasti agrologiksi

HAE 16.3.–6.4.2016.

Agrologi (AMK) -tutkinnon opiskelet neljässä vuodessa ja sen laajuus on 240 opintopistettä.

Oulussa tapahtuvan **päiväopetuksen** lisäksi syksyllä 2016 alkaa **monimuotokoulutus**. Monimuotoryhmässä opiskelet pääasiassa verkossa. Ouluun sekä Haapajärven ja Keski-Pohjanmaan ammattiopistoille kootaan paikalliset ryhmät kokoontumista ja opiskelua varten.

Lue lisää koulutuksistamme osoitteesta oamk.fi/hakijalle.

OAMK OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

KIVENNÄIS- JA ERIKOISREHU-KAMPANJA

MAAN PARHAISTA ANTIMISTA

Lisäpotkua viime kesän rehuun

Korjaa kivennäispitoisuudet – kaupan päälle hylsysarja

Varmista kivennäispitoisuudet Kinnusen Myllyn monipuolisilla ja laadukkailla rakeisilla ja jauheisilla kivennäistäydennyksillä.

Kun tilaat kerralla 1 000 kg rakeisia kivennäisiä, erikoisrehuja ja Premi-Tähti-kivennäisiä tai 2 000 kg muita jauheisia kivennäisiä, saat kaupan päälle laadukkaan 24-osaisen ½ tuuman **BAHCO S240 -hylsysarjan**.

Halutessasi saat edun alennuksena.

Voimassa 31.5.2016 asti

KINNUSEN TÄHTI REHUT ★★

Murrontie 2
91600 Utajärvi
p. 08 514 4700
www.kinnusenmylly.fi

Myynti: maatalouskaupat

Jäsensivut MTK-Pohjois-Suomi

	Puheenjohtaja	Sihteeri	Jäsensihiteeri	Kuluttajavastaava	Lomitusvastaava	Sosiaalivastaava	Ympäristövastaava	Yrittäjävastaava
Alatemes	Junttola Martti 0405800446 martti.junttola@gmail.com	Pietilä Jari 0407 188 514 jari.pietila@gmx.com	Pietilä Jari 0407 188 514 jari.pietila@gmx.com	Kiljo-Pietilä Anne 0400-582474 anne.kiljo-pietila@pitojenhelmi.fi	Pietilä Esko 0400 400 977 hakinkorva@luukku.com	Taipaleenmäki Tarja	Pakaslahti Juho 0445 309 611 juhopaka@hotmail.com	Suvanto Tarja 0408 484 167 tarja.suvanto@koneistamo.net
Haapajärvi	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Piironen Merja 0400 711 715 merja.piironen@kotinet.com	Pietikäinen Tiina 040-7364790 pietikainen.tiina@gmail.com	Pietikäinen Tiina 040-7364790 pietikainen.tiina@gmail.com	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Myllylä Liisa 040-8477375 liisa.myllyla@hotmail.com	Isoherranen Antti 0500 121 277 antti.isoheranen@elisanet.fi	Jaakonaho Panu pjaakonaho@hotmail.com
Haapavesi	Ollila Antti 050-3020737 antti.ollila@gmail.com	Mäkinen Janne 044-0453178 mtk.haapavesi@gmail.com	Mäkinen Janne 044-0453178 mtk.haapavesi@gmail.com	Ahola Jussi 040-7213376 jussi.ahola@suomi24.fi	Jylänki Mika 0440-752742 mika.jylanki@gmail.com	Jylänki Mika 0440-752742 mika.jylanki@gmail.com	Niku Mika 0405 530 983 mika.niku@gmail.com	Lehtola Henna 040-9131095 hennam.lehtola@gmail.com
Hailuoto	Vähämetsä Arto 0400-168675 arto.vahametsa@pp.inet.fi	Luoma-aho Leena 0400 430 427 leenaluomaaho@gmail.com	Luoma-aho Leena 0400 430 427 leenaluomaaho@gmail.com	Kurikka Liisa 040 775 1398 kurikka.liisa@gmail.com	Havana Jaakko 045 877 0001 jaakko.havana@hotmail.com	Kurikka Risto 0505 237 664 kurikkaristo@gmail.com	Sipilä Arto 0400 415 182 arto.sipila@pp1.inet.fi	Vähämetsä Arto 0400-168675 arto.vahametsa@pp.inet.fi
Haukipudas	Vpj Ari Orava 08 5473 546 ariorava@dnainet.net	Jussila Timo 0400 685 709 timo@jussila.info			Orava Anitta Katarina 08 5473 546 posti@oravanluomutila.fi		Isöhätä Matti Antero	
Hyrynsalmi	Keränen Lassi 0400 185 258 lassi.keranen@hyrynsalmi.net	Koski Kati 050 592 2115 katikoski1@gmail.com	Koski Kati 050 592 2115 katikoski1@gmail.com	Haataja Helmi 044 300 8767 helmi.haataja@gmail.com	Kinnunen Tero 0500 523 029 terokinnunen@hotmail.com	Kinnunen Tero 0500 523 029 terokinnunen@hotmail.com	Heikkinen Jouni 0500-137961 jouni.heikkinen@hyrynsalmi.net	Kemppainen Esa 050-5468260 esa.kemppainen@hyrynsalmi.net
Iinseutu	Mikkola Markus Tapani 040 912 7481 markusmikkolantila@gmail.com	Pakonen Anna-Maija 050-4007981 annamajja.pakonen@gmail.com	Pakonen Anna-Maija 050-4007981 annamajja.pakonen@gmail.com	Vääräkangas Esko 040-7196993	Jämsä Juha 0400-262342	Pakonen Anna-Maija 050-4007981 annamajja.pakonen@gmail.com	Lahdenperä Hannu 040-5799703 hannu.lahdenpera@pp1.inet.fi	Miettunen Kaarle 0400-150253 kaarle.miettunen@pp.inet.fi
Kajaani	Pussinen Ahti 050 588 0941 ahtipussinen@gmail.com	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net	Schroderus Eero 0405 458 296 schroderus.eero@luukku.com	Perhovaara Heikki 050-5465086 heikki.perhovaara@luukku.com	Perhovaara Heikki 050-5465086 heikki.perhovaara@luukku.com	Kuusoja Tuukka 0407 347 257 tuukkak@hotmail.fi	Tuhkanen Tapio Tuomas 044 554 4159 tapio.tuhkanen@kajaani.net
Kestilä	Still Timo 0400-596276 timo.still@kotinet.com	Huusko Jussi 040 579 7955 jussi.huusko@hotmail.com	Huusko Jussi 040 579 7955 jussi.huusko@hotmail.com	Riikonen Veijo 0400-282514 info@maalaiskartanopihkala.fi	Keskitalo Maarit 040 775 4573	Lotvonen Jouko 050-3636580 jouko.lotvonen@raisio.com	Still Timo 0400-596276 timo.still@kotinet.com	Riikonen Veijo 0400-282514 info@maalaiskartanopihkala.fi
Kiiminki	Haipus Kati 041-5438941 kati.haipus@gmail.com	Runtti Pirkko 040 777 1168 pirkko.runtti@luukku.com	Haipus Kari 041- 5438942 kari.haipus@luukku.com		Haipus Kati 041-5438941 kati.haipus@gmail.com	Huttula Hannu Antero 0405 271 752 h.huttula@hotmail.com		Haipus Kati 041-5438941 kati.haipus@gmail.com
Kuhmo	Komulainen Eija 0405 332 605 eija.komulainen@kuhmo.net	Kähkönen Riitta 0407 360 795 riitta.kahkonen@luukku.com	Kähkönen Riitta 0407 360 795 riitta.kahkonen@luukku.com	Pääkkönen Tero 0404 101 896 tero.paakkonen@suomi24.fi	Huotari Eeva 0407 305 716 eeva.huotari@kuhmo.net	Huotari Eeva 0407 305 716 eeva.huotari@kuhmo.net	Piirainen Mika 0442 918 548 mika.piirainen@kotikone.fi	Heikkinen Sauli 0442 982 812 keskellaemittaa@gmail.com
Kuusamo	Laukkanen-Ervasti Taina 040-5623282 tainalaukkanen@msn.com	Palosaari Saini 040-5205675 saini.palosaari1@luukku.com	Palosaari Saini 040-5205675 saini.palosaari1@luukku.com	Laukkanen-Ervasti Taina 040-5623282 tainalaukkanen@msn.com	Lehtoaho Antti 0405 801 876 ansale@luukku.com	Pitkänen Oiva 040-5248026 oiva.pitkanen@wippies.fi	Laakkonen Tuomas 0400195989 tuomas.laakkonen@kuusamolainen.com	Pitkänen Oiva 040-5248026 oiva.pitkanen@wippies.fi
Kärsämäki	Kumpulainen Pekka 040-5110172 pekka.kumpulainen@kotinet.com	Haaga Eila 040-9129846 1eihaag3@gmail.com	Haaga Eila 040-9129846 1eihaag3@gmail.com	Holopainen Päivi 040-5778062 poniama2@luukku.com	Ruotsalainen Marko 0405915110 ruotsalainenmarko@hotmail.com	Autio Mika 0500227025 mika.autio@kotinet.com	Kumpulainen Pekka 040-5110172 pekka.kumpulainen@kotinet.com	Epäily Veikko 0400 284 317
Liminka	Luukinen Hanna 0456 791 104 hannaluukinen@hotmail.com	Sohlo Jaana 040-8224247 jaana.sohlo11@gmail.com	Ollakka Kirsi 040-715 9648 kirsi.ollakka@lumijoki.fi	Sangi Leea 050-3715528 lsangi@mail.suomi.net	Sohlo Jaana 040-8224247 jaana.sohlo11@gmail.com	Hongisto Laura 0504 138 986 laura.hongisto@gmail.com	Kojo Esa hanna.kojo@elisanet.fi	Vähäsöyrinki Kalle 0400 581 019 kalle.vahas@hotmail.com
Lumijoki	Sutela Kaarlo 0400 684 273 kaarlo.sutela@dnainet.net	Meskus Anne Helena 040-7561364 anne.meskus@dnainet.net	Ollakka Kirsi 040-715 9648 kirsi.ollakka@lumijoki.fi	Lithovius Jukka 040-5142949 jukka.lithovius@gmail.com	Prokkola Jukka 040 5268 312	Meskus Anne Helena 040-7561364 anne.meskus@dnainet.net	Lahdenperä Veijo 0400 124 654	Kuokkanen Kalevi 040 500 6836 kalevikuokkanen@toivoniementila.fi
Merijärvi	Jauhiainen Markku 0440 102 880 markku.jauhiainen@vossikka.com	Nivala Ulla 044 563 5529 ulla.nivala@kotinet.com	Nisula Miitta-Mari 045 133 4242 miitta.nisula@gmail.com		Salmu Sari 040 719 3467 sari.salmu@suomi24.fi		Perälä Matti 040 731 6342	
Muhos	Saarenpää Kaarlo 0400 196 080 kaarlo.saarenpaa@dnainet.net	Väärälä Sami 0400 919 279 samivaarala22@gmail.com	Väärälä Sami 0400 919 279 samivaarala22@gmail.com	Pitkänen Joni 0400-609174 jonipi90@gmail.com	Keränen Veli Jaakko 0400-642094 keranen.jaakko@gmail.com	Keränen Veli Jaakko 0400-642094 keranen.jaakko@gmail.com	Pitkänen Joni 0400-609174 jonipi90@gmail.com	
Nivala	Lähdemäki Mika 040 583 7689 mika.lahdemaki@omanetti.fi	Eteläniemi Ari Matti Eerik 0443 441 154 ari.etelaniemi@etelaniemi.fi	Eteläniemi Ari Matti Eerik 0443 441 154 ari.etelaniemi@etelaniemi.fi	Kodis Eija 0400 581 950 eija.kodis@kotinet.com	Hautamäki Teuvo 044 266 9144 teuvo.hautamaki@luukku.com	Eskola Sirpa 050 413 0174 aune.eskola@hotmail.fi	Mönkkönen Pekka 044-5626228 monkkosen.farmi@kotinet.com	Kujala Heikki 044 317 3361 koneasema@kotinet.com
Oulainen	Hietaharju Heikki 040 729 2584 heikki.hietaharju@suomi24.fi	Mäkelä Aini Onnia 040 702 7269 aini.makela@kotinet.com	Hussa Tapio 0400 232 119 tapio.hussa@omanetti.fi	Jaakkonen-Tanskala Paula 040 961 2683 paula.jaakkonen@jedu.fi	Mäkelä Aini Onnia 040 702 7269 aini.makela@kotinet.com	Mäkelä Aini Onnia 040 702 7269 aini.makela@kotinet.com	Korhonen Jarkko 040 533 4141 jarkko.korhonen@kotinet.com	Pahkasalo Aki 044 747 1582
Oulunseutu	Lamberg Tarja +358 40 174 3564 tarjaslamberg@gmail.com	Korpela Samuli 040 4106 961 samuli.korpela@suomi24.fi	Sipola Atso 0400689567 atso.sipola@gmail.com	Lamberg Tarja +358 40 174 3564 tarjaslamberg@gmail.com	Heikkinen Timo 040-5967243 t.a.heikkinen@luukku.com	Korpela Samuli 040 4106 961 samuli.korpela@suomi24.fi	Lääkkö Juha 0400 475 864 juhalaakko1@gmail.com	Turunen Tarmo 0400-610000 tarmo.turunen@mail.suomi.net
							Sipola Atso 0400 689 567 atso.sipola@gmail.com	

Jäsensivut MTK-Pohjois-Suomi

	Puheenjohtaja	Sihteeri	Jäsens sihteeri	Kuluttajavastaava	Lomitusvastaava	Sosiaalivastaava	Ympäristövastaava	Yrittäjävastaava
Paltamo	Korvajärvi Tuula 0503 576 501 info@holltalli.fi	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net	Sivonen Päivi 050-5144907 paivi.sivonen@kajaani.net	Korvajärvi Tuula 050 3576 501 info@holltalli.fi	Heikkinen Teuvo 0400 154 521 teuvo.heikkinen73@gmail.com	Kemppainen Erkki 040-9124370 erkki.kemppainen@gmail.com	Kemppainen Erkki 040-9124370 erkki.kemppainen@gmail.com	Keränen Pentti 040-7257956 keranenpentti@suomi24.fi
Piippola	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Äijälä Mikko 044-5118335 mikko.aijala@siikalatva.fi	Äijälä Mikko 044-5118335 mikko.aijala@siikalatva.fi	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Hyvönen Sari 88 120 272 sari.hyvonen@pp.inet.fi	Hyvönen Ari 040-5812027 ari.hyvonen@mail.suomi.net	Kauranen Pekka 040-5621711 pekka.kauranen@kaurala.net	Hyvönen Ari 040-5812027 ari.hyvonen@mail.suomi.net
Pudasjärvi	Jurmu Juhani 0400 219 597 juhani.jurmu@mail.suomi.net	Hyttinen Eero 040 730 3892 eerohy@hotmail.com	Hyttinen Eero 040 7300 3892 eerohy@hotmail.com	Kosamo Henna 040 532 9614	Pankinaho Sirkka Matilda 045 673 5790 sipankin@gmail.com Vähäkuopus Timo 0400-184541 timo.vahakuopus@luukku.com	Rissanen Ulla Kaarina 040 514 2127 esko.rissanen@pp.nic.fi	Putula Heikki 0451 119 821 heikki.putula@netti.fi	Vähäkuopus Timo 0400 184 541 timo.vahakuopus@luukku.com
Pulkki	Träskelin Jarmo 0400 588 678 jarmotraskelin@gmail.com	Rönkkömäki Tiina 040 728 2192 tiina.ronkkomaki@gmail.com	Rönkkömäki Tiina 040 728 2192 tiina.ronkkomaki@gmail.com	Träskelin Jarmo 0400 588 678 jarmotraskelin@gmail.com	Hiltunen Sanna Marketta	Hiltunen Sanna Marketta	Koukkari Antti 040 732 7420 antti.koukkari@pp.inet.fi	Koukkari Antti 040 732 7420 antti.koukkari@pp.inet.fi
Puolanka	Matero Timo 442 939 639 tkmatero@luukku.com	Karvonen Susanna 050 599 5487 maalais.hiiri@gmail.com	Karvonen Susanna 050 599 5487 maalais.hiiri@gmail.com	Karvonen Susanna 050 599 5487 maalais.hiiri@gmail.com	Peltola Harri 0400 214 390 harr.peltola@puolanka.net	Mäkeläinen Tauno 040 5126 480 eeva.makelainen@puolanka.net	Peltola Harri 0400 214 390 harr.peltola@puolanka.net	Heikkinen Jouni 0400 126 197 jouni.heikkinen@puolanka.fi
Pyhäjoki	Pirkola Ari 0400-283579 ari.pirkola@kotinet.com	Ikonen Mari 044-5963055 mari.ikonen6@gmail.com	Ikonen Mari 044-5963055 mari.ikonen6@gmail.com	Sillanpää Suvi	Sillanpää Suvi	Piukkala Outi 040-5861289 opiukkala@luukku.com	Pirkola Ari 0400-283579 ari.pirkola@kotinet.com Pyhäluoto Aini 050 549 3394 aini.pyhaluoto@luukku.com	Halunen Veli-Matti 0400 386 386 vellu.h@suomi24.fi
Pyhäjärvi	Varis Ari 0400-966184 ari.varis@pp.inet.fi	Pennanen Kimmo 040-7331438 kimmo.pennanen@pyhajarvi.fi	Pennanen Kimmo 040-7331438 kimmo.pennanen@pyhajarvi.fi	Liuska Merja 050-5282988 mintti75@suomi24.fi	Niskanen Jaana 050-4937953 jmikko.niskanen@gmail.com Liuska Merja 050-5282988 mintti75@suomi24.fi	Niskanen Jaana 050-4937953 jmikko.niskanen@gmail.com Pikkariainen Jukka 0400-327197	Nousiainen Jaakko 040-5908223 mtynousiainen@gmail.com Ryynänen Erkki 0400-387267 erkki.ryynanen@proagria.fi	Manninen Veijo 0400-391507 vee.manninen@kotinet.com
Pyhäntä	Konola Matti 040-5314755 matti.konola@gmail.com	Leiviskä Sanna 050-3538283 sanna.leiviska@kotila1.fi	Leiviskä Sanna 050-3538283 sanna.leiviska@kotila1.fi	Mikkonen Arto 040-5036101 artomikko@gmail.com	Vähäsöyrinki Taru 045-1149740 taru.vahasoyrinki@suomi24.fi	Vio Kalevi 040-5912497 kalevi.vio@pp.inet.fi	Heikkinen Arto 050-5172734 arto.heikkinen.ah@gmail.com	
Raahenseutu	Tamminen Tuomo 050 529 0059 tuomo.tamminen@kotinet.com	Lepistö Päivi 040 591 0343 lepistopaivi@gmail.com	Lepistö Päivi 040 591 0343 lepistopaivi@gmail.com	Lepistö Päivi 040 591 0343 lepistopaivi@gmail.com	Marjala Sanna Marika 044 580 4901 s.marjala@luukku.com	Tamminen Riitta 044-2774645 riitta.tamminen@kotinet.com	Pikkarainen Hannu 040 557 1659 hannu.pikkarainen@luukku.com	Parkkasaari Aulis 044 022 9212 aulis.parkkasaari@kotinet.com
Rantsila	Kervinen Ismo 0400-289247 ismo.kervinen@kotinet.com	Ojantakanen Liisa 050 3079 824 liisaojantakanen@gmail.com	Rosenberg Marika 050 384 8751 marika_rosenberg@hotmail.com	Ojantakanen Liisa 050 307 9824 liisaojantakanen@gmail.com	Leinonen Eero 040 5419 508 eero.leinonen@siikalatva.fi	Näsänen Tuomo 08-253626 tuomo.nasanen@kotinet.com	Kantola Kari Tapio 050-3541763 tapio.kantola@otso.fi	Kokkonen Veli-Heikki 044-0474613 heikkiv.kokkonen@gmail.com
Ristijärvi	Kemppainen Ville 040 7746 102 ville.kemppainen@ristijarvi.net	Mulari Eeva 0400 212 527 eevak.mulari@wippies.fi	Mulari Eeva 0400 212 527 eevak.mulari@wippies.fi	Keränen Hannu 044 560 5578 hmk55@hotmail.com	Suutari Markku 040 5243 005 kesa58@suomi24.fi	Karppinen Leila 040 7037 854 leila.karppinen@kainuu.com	Tolonen Ari Juhani 040 5897 184 ari.tolonen@hotmail.com	Keränen Hannu 044 5605 578 hmk55@hotmail.com
Ruukki	Junnila Ville 040 520 0548 ville.junnila@gmail.com	Laaksonen Pekka 0400 776 773 laaksonenpekka65@gmail.com	Sarkkinen Hanna-Leena 040-5602671 h-l.sarkkinen@hotmail.com	Häkkiä Susanne 040-8684127 susanne.hakkila@luukku.com	Sarkkinen Hanna-Leena 040-5602671 h-l.sarkkinen@hotmail.com		Heikkilä Matti 040 839 1835 matti.heikkila@huumola.com	Lehto Esa 040 548 8861 esa.lehto@luukku.com
Siikajoki	Karinkanta Juhani 044 300 4468 juho.karinkanta.84@hotmail.com	Paakkari Pirkko 041 435 6539 pirkko.g.paakkari@netti.fi	Valtokari Antti 040 741 5286 antti.valtokari@hotmail.com	Widnäs Anna anna.widnas@hotmail.com	Karinkanta Outi 040 761 2531 outi.karinkanta@hotmail.com	Eskola Päivi 0400-681243 paivi.eskola@ras.fi	Hummastenniemi Timo 08 241235 timo.hummastenniemi@gmail.com	Törmälä Toini 08 241311 tormala@tormalanmatkailumaatila.com
Sotkamo	Nykänen Jyrki 040 544 6554 jyrki.nykanen@sotkamo.net	Korhonen Timo 050 300 3844 timokorhone@luukku.com	Korhonen Timo 050 300 3844 timokorhone@luukku.com	Niskanen Annaleena Susanna 044 3216 285 al.niskanen@gmail.com	Korhonen Tiina 0440 337 345 tiinakorhonen@sotkamo.net	Korhonen Tiina 0440 337 345 tiinakorhonen@sotkamo.net	Korhonen Timo 050 5217 999 tmi.timo.korhonen@gmail.com	Korhonen Pasi 0400 242 899 pasi.korhonen@atria.fi
Suomussalmi	Tolonen Mikko 050 400 8304 mikko.tolonen2@suomi24.fi	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Kaikkonen Sinikka 040-5847359 sinikka_kaikkonen@luukku.com	Pyykkönen Mirja 040 7040 356 mirja.pyykkonen@gmail.com	Mulari Laura Kaarina 0503 423 803 laura.mulari@gmail.com	Heinonen Lassi 040-5710874 lastuh@gmail.com	Moilanen Heikki 040 5678 920 heikki.moi@gmail.com
Taivalkoski	Turpeinen Hemmo 044 5425 321 hemmotur@gmail.com	Tyni Kauko 0400-500334 kauko.tyni@kuusamo.fi	Tyni Kauko 0400-500334 kauko.tyni@kuusamo.fi	Keränen Mikko 045 134 8523	Tyni Mikko 041-4682 363	Tyni Mikko 041-4682 363	Keskitalo Rauno Johannes 040-5935 236 keskitalo.rauno@gmail.com	Laurila Seija 040-7353 026 seijainkeri.laurila@gmail.com
Temmes	Junttila Seppo 040-5307401 seppoju1@dnainternet.net	Törmä Juha 050 3503 557 juha.torma@dnainternet.net	Törmä Juha 0503 503 557 juha.torma@dnainternet.net	Junttila Anita 040-5931 803 junttila.anita@gmail.com	Junttila Veijo 040-7184740 veijo.junttila@gmail.com	Junttila Veijo 040-7184740 veijo.junttila@gmail.com	Oikarinen Annikki 044-2728 868 oikarisen.puutarha@gmail.com	Oikarinen Annikki 044-2728 868 oikarisen.puutarha@gmail.com
Tyrnävä	Lehtikangas Olli 0400 853 650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Rusila Tiia 050 342 7134 tiia.rusila@dnainternet.net	Pakonen Teemu 0500 769 392 teemu.pakonen@gmail.com	Kauppi Nelli 050 372 4387 nelly.kauppi@gmail.com	Lehtikangas Olli 0400 853 650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Lehtikangas Olli 0400 853 650 olli.lehtikangas@dnainternet.net	Matinoli Ilkka Sakari 0500 588 066 ilkmatin@dnainternet.net	Matinlauri Janne Petteri 0400 884 079 janne.matinlauri@dnainternet.net
Utajärvi	Salonen Jussi 0400-331055 jussisalonen@dnainternet.net	Rikkola Jaakko 0407 469 838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Rikkola Jaakko 0407 469 838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Sipola Leena	Rikkola Jaakko 0407 469 838 jaakko.rikkola@mail.suomi.net	Tikkanen Jari 0400 922 572 jaris.tikkanen@gmail.com	Salonen Jussi 0400-331055 jussisalonen@dnainternet.net	Väisänen Tarmo 044 019 6668 tarmo@aholanmaito.fi
Vaala	Leinonen Samuli 040 5266 350 samuli.leinonen@hotmail.fi	Koukkari Mika 0405 649 267 mika.koukkari1@gmail.com	Koukkari Mika 040 5649 267 mika.koukkari1@gmail.com	Koukkari Mika 040 5649 267 mika.koukkari1@gmail.com	Kurvinen Petri 040 7173 291 petrijuhani.kurvinen@gmail.com	Seppänen Tero 040 5130 146 tero.seppanen@vaala.net	Karjalainen Esa 0400-584612 esa68.karjalainen@gmail.com Leinonen Petri 0400 37910 petri.leinonen@gmail.com	Rikula Markku 0400 285 666 markku.rikula@suomi24.fi
Vihanti	Lumijärvi Kimmo Matias 050 382 0211 kimmo.lumijarvi@omanetti.fi	Sandvik Pekka 040 5026 489 pekka.sandvik@gmail.com	Vilminko Tommi Aleks 040-7156967 tommi.vilminko@netti.fi	Pyörälä Sanna 044-9979051 sanna.pyoralala90@gmail.com	Törmikoski Jari 040-5374938 jari.tormikoski@hotmail.com	Törmikoski Jari 040-5374938 jari.tormikoski@hotmail.com	Raetsaari Mika 040-5813130 mikaraetsaari@gmail.com	Vilminko Tommi Aleks 040-7156967 tommi.vilminko@netti.fi
Vuolijoki	Pussinen Ahti 050 5880 941 ahtipussinen@gmail.com	Haataja Kaisu 040-5229583 kaisu.haataja@pp1.inet.fi	Haataja Kaisu 040-5229583 kaisu.haataja@pp1.inet.fi	Kalliokoski Katariina 050 344 8177 katariina.kalliokoski@proagria.fi	Alasalmi Lasse 050-3318467 lasse.alasalmi@gmail.com	Karjalainen Jouni 050-3633276 karjalainenjounia@gmail.com	Karjalainen Jouni 050-3633276 karjalainenjounia@gmail.com	Hatva Teuvo 050 536 7890 teuvohatva@gmail.com
Ylikiminki	Hallikainen Pekka 0400-378299 pekka.hallikainen@pp2.inet.fi	Leipivaara Mervi Marjukka 040 592 9701 mervi.leipivaara@gmail.com	Leipivaara Mervi Marjukka 040 592 9701 mervi.leipivaara@gmail.com	Konttinen Leena 040-7588291 leena.annelikonttinen@hotmail.com	Hallikainen Pekka 0400-378299 pekka.hallikainen@pp2.inet.fi	Toppila Tiina 0400-389628 tiina.toppila67@suomi24.fi	Kirvesoja Markku 040-5307367 m.kirvesoja@luukku.com	Kokkonen Markku 040-7062005 markku.kokkonemi@live.com

Johtokunnan kokoonpano, vastualueet ja – yhdistykset v. 2016 ovat seuraavat:

Johtokunta

Jari Ahlholm, puheenjohtaja
Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki
050 5339 796
jari.ahlholm@luukku.com

Vastuualue: Liiton johtaminen, tuotantotalous, markkinaedunvalvonta, tukipolitiikka
Yhdistykset: Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola

Tuija Korhonen, varapuheenjohtaja
Perttulantie 5, 88610 Vuokatti
044 500 2285
korhonen.tuija.h@gmail.com

Vastuualue: kansainvälisyys, jäsenasiat, liiton johtaminen
Yhdistykset: Sotkamo, Kuhmo, Kajaani, Vuolijoki, Vaala

Urpo Heikkinen
Voidekuja 12, 90450 Kempele
0400 688 585
urpo.heikkinen@gmail.com

Vastuualue: Ympäristö- ja maapolitiikka, vilja, peruna
Yhdistykset: Oulunseutu, Iinseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki

Lassi Keränen
Halkanmaantie 48, 89400 Hyrynsalmi
0400 185258
lassi.keranen@hyrynsalmi.net

Vastuualue: Maaseutuyrittäjyys, porotalous, metsä
Yhdistykset: Hyrynsalmi, Suomussalmi, Paltamo, Ristijärvi

Hemmo Turpeinen
Kokkovuorenniementie 35,
93540 Tyrövaara
044 542 5321
hemmotur@gmail.com

Vastuualue: energia, bioenergia, riista
Yhdistykset: Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Puolanka

Eija Kodis
Välkiläntie 353, 85500 Nivala
0400 581 950
eija.kodis@kotinet.com

Vastuualue: Maidontuotanto, verotusasiat, marjanviljely- ja puutarhatalous, luomu
Yhdistykset: Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen

Hanna Luukinen
Kiiskiläntie 7 C, 91900 Liminka
045 679 1104
hannaluukinen@hotmail.com

Vastuualue: Maidontuotanto, maaseutunuoret, siipikarja
Yhdistykset: Alatemmes, Liminka, Tyrnävä, Temmes, Utajärvi, Muhos, Lumijoki

Tiina Pietikäinen
Pitkänkankaantie 61, 85800 Haapajärvi
040 736 4790
pietikaainen.tiina@gmail.com

Vastuualue: Sosiaalipolitiikka, hevoset, sikatalous
Yhdistykset: Haapajärvi, Pyhäjärvi

Tuomo Tamminen
Raappanantie 7, 92210 Arkkukari
050 529 0059
tuomo.tamminen@kotinet.com

Vastuualue: Jäsenasiat, metsä, kuluttajatyö
Yhdistykset: Kestilä, Pulkki, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Pyhäjoki

Sauli Joensuu, nuorten edustaja
Siikajoentie 574, 92140 Pattijoki
040 560 7948
sauli.joensuu@olkijoenmetalli.net

Vastuualue: Lammastalous, emolehmät, naudanlihanuotanto
Yhdistykset: Nuorten kerhot, Siikajoki

MTK-Pohjois-Suomen asioita hoitaa kymmenjäseninen johtokunta. Johtokunnan jäsenet valitaan liiton syyskokouksessa kolmivuotiskaudeksi kerrallaan. Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ja asettaa tarpeen mukaan valiokuntia ja työryhmiä.

MTK-Pohjois-Suomi Oulun toimisto
(laskut tähän osoitteeseen)
Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu
puhelin 020 413 3500
Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A, 87100 Kajaani
puhelin 020 413 3370
Sähköposti: etunimi.sukunimi@mtk.fi

Edustajat MTK:n valtuuskunnassa

Ylintä päätösvaltaa järjestössä käyttää MTK:n valtuuskunta. MTK-Pohjois-Suomella on valtuuskunnassa oman jäsenmääränsä perusteella viisi jäsentä. Liiton johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuuskunnan jäseniä automaattisesti. Alla on lueteltuna heidän lisäksi kolme muuta jäsentä valtuuskuntaan vuosiksi 2016-2018.

Jari Ahlholm
Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki 050 5339 796
jari.ahlholm@luukku.com

Tuija Korhonen
Perttulantie 5, 88610 Vuokatti 044 500 2285
korhonen.tuija.h@gmail.com

Valtuuskunnan jäsenet sekä erovuoroisuudet:

Pekka Hallikainen
Vengasrannantie 55, 91300 Ylikiiminki 0400 378 299
pekka.hallikainen@pp2.inet.fi erovuorossa: 2016

Ari Varis
Kumpulantie 48, 86800 Pyhäsalmi 0400 966 184
ari.varis@pp.inet.fi erovuorossa: 2017

Jukka Ojantakanen
Pasontie 190, 92500 Rantsila 040 738 4375
ojantakanen@hotmail.com erovuorossa: 2016

MTK-Pohjois-Suomi Oulun toimisto

(laskut tähän osoitteeseen)
Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu
Puhelin 020 413 3500

Toiminnanjohtaja
Tarja Bäckman
puhelin 020 413 3501
GSM 050 553 5510

Sirpa Laitinen
Järjestöagrologi
Puhelin 020 413 3503
GSM 044 339 2319

Johanna Vaittinen
Toimistosihteerit
Puhelin 020 413 3502
GSM 040 778 8030

Kajaanin toimisto
Kauppakatu 25 A, 87100 Kajaani
puhelin 020 413 3370

Markku Karjalainen
Kenttäpäällikkö
Puhelin 020 413 3374
GSM 040 539 1623

Heidi Kumpula
Hankevetäjä (Kainuu)
GSM 0400 218 720

Sähköposti: etunimi.sukunimi@mtk.fi

Mela-asiamiehet:

Ainali Olli, 029 435 2611

Merijärvi, Oulainen, Pyhäjoki

Karhula Seija, 029 435 2627

Haapajärvi, Nivala, Pyhäjärvi

Kivijärvi Anita, 029 435 2676

Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi, Vaala

Kontinen Osmo, 029 435 2677

Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Raahe, Siikajoki, Tyrnävä

Määttä Martti, 029 435 2646

Kuusamo, Posio, Taivalkoski

Pentikäinen Paula, 029 435 2655

Haapavesi, Kärsämäki, Pyhäntä, Siikalatva

Ranta Pertti, 029 435 2659

li, Muhos, Oulu, Pudasjärvi, Utajärvi

Maaseudun tukihenkilöverkosto

Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospäystä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista. Tuen saaminen on luottamuksellista.

Lisätietoja: www.tukihenkilo.fi

Nuorten kerhot:

Haapajärvi	puheenjohtaja	Rintala Heikki	040 766 8563	heikki.rintala@hotmail.com
Haapajärvi	sihteeri	Pietikäinen Heini	045 357 1475	heini.pietikaainen@gmail.com
Haapavesi	puheenjohtaja	Vuorenmaa Janne	044 371 5367	janne.vuorenmaa@kotinet.com
Haapavesi	sihteeri	Lehtola Henna	040 913 1095	hennam.lehtola@gmail.com
Kärsämäki	puheenjohtaja	Koivukangas Anu	040 568 3666	koivukangas.anu@gmail.com
Kärsämäki	sihteeri	Venetpalo Miia	040 962 4950	miia.venetpalo@luukku.com
Lumijoki	puheenjohtaja	Tornio Matti		matti.tornio@hotmail.com
Lumijoki	sihteeri	Kuokkanen Heikki	050 300 1806	hkuokkanen@gmail.com
Muhos, Utajärvi	puheenjohtaja	Keränen Veli-Jaakko	0400 642 094	keranen.jaakko@gmail.com
Muhos, Utajärvi	sihteeri	Rikkola Jaakko	040 746 9838	jaakko.rikkola@mail.suomi.net
Oulunseutu	puheenjohtaja	Junttila Juha	050 567 8813	
Oulunseutu	sihteeri	Korpela Samuli	040 410 6961	samuli.korpela@suomi24.fi
Ruukki	puheenjohtaja	Paakkari Tauno	040 778 7750	taunopaakkari@gmail.com
Ruukki	sihteeri	Sarkkinen Hanna-Leena	040 560 2671	h-l.sarkkinen@hotmail.com
Tyrnävä	puheenjohtaja	Anttila Sami	040 758 5938	sami.anttila1@gmail.com
Tyrnävä	sihteeri	Pakonen Teemu	0400 769 392	teemu.pakonen@gmail.com

Tietoliikenneyhteyksien edistäminen ja palveluiden digitalisoiminen Pohjois-Pohjanmaan liiton yksi kärkiteemoista 2014-2017

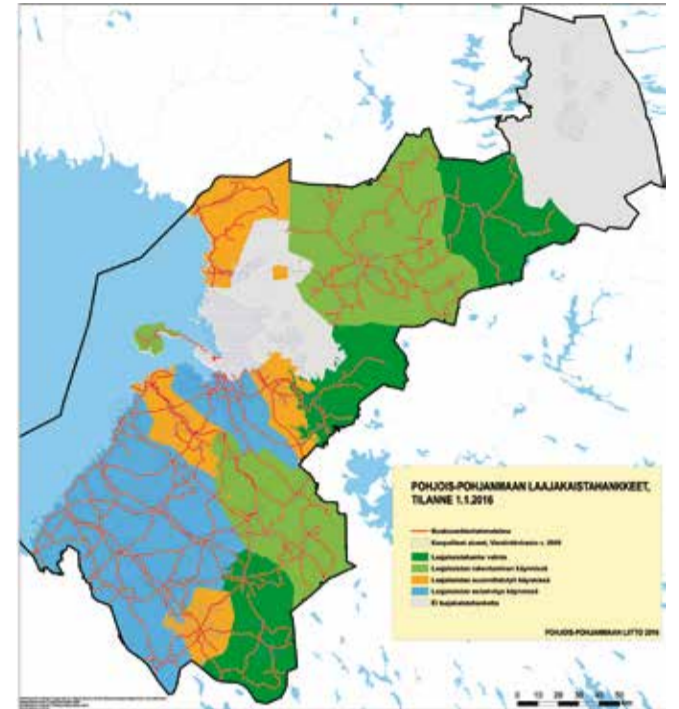
Keväällä 2015 päättyneen 100 Megan Itä- ja Pohjois-Suomi -hankkeen jälkeen Pohjois-Pohjanmaan liitto on jatkanut tietoliikenneyhteyksien edistämistä maakunnassa. Uusia valokuituverkko-hankkeita on valmisteilla Pohjois-Pohjanmaalla 18 kappaletta, joista osa käynnistyy rakentamisen osalta jo vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2015 aikana Pohjois-Pohjanmaalla muutamien käynnissä olleista valokuituverkkoinvestoinneista on saatu valmiiksi ja loputkin valmistuvat maaurakointien osalta kuluvan vuoden aikana. Kaiken kaikkiaan Pohjois-Pohjanmaalla vuoden 2016 loppuun mennessä tulee olemaan kokonaisia kuntia käsittäviä valokuituverkkoja 7 kappaletta. Valokuituinvestoinnit ovat olleet mittavia investointeja ja ovat osaltaan vaikuttaneet maakunnan elinkeinoelämään positiivisesti. Investointiarvoltaan hankkeet ovat yhteensä noin 60 miljoonaa euroa; lähes kolmanneksen on saatu EU:lta ja Suomen valtiolta tukea vuodesta 2013 lähtien.

Pohjois-Pohjanmaan liitto hakee ELY-keskuksen maaseuturahastolta uutta yleishyödyllistä kehittämishanketta. Haettavana oleva Kaista käyttöön -hanke tulee edistämään sähköisten palveluiden

kehitystä ja käyttöönottoa sekä edelleen tukee Laajakaista kaikille 2015 -tavoitteen toteutumista Pohjois-Pohjanmaalla. Käytännön toimenpiteinä hanke organisoii ja järjestää kunta- ja kyläkohtaisia tiedotuskampanjoita toimijoille. Perustoimintaa on tiedottamis- ja vaikuttamistyö maakunnan alueella. Maaseuturahaston ”kyläverkko”-hankkeiden tukimahdollisuuksista tiedottaminen, sekä niiden syntymistä tukevan tiedon kerääminen ja jakaminen ovat hankkeen toimintatapoja. Hanke tiedottaa yrityksille mahdollisuudesta hakea yritystukea yrityskohtaisiin ratkaisuihin ja selvittää vaihtoehtoisia ja/täydentäviä ratkaisuja ongelmallisten alueiden laajakaistaratkaisuihin.

Hankkeen kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kunnat, yrittäjät, asukkaat ja vapaa-ajanasukkaat. Hankkeen sidosryhmiä ovat liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, Viestintävirasto, maakuntien aluekehitysviranomaiset ja maaseutukehittäjät, verkko-operaattorit, palveluntarjoajat sekä tietoliikenneverkkoihin ja sähköisiin palveluihin liittyvät hankkeet.

Timo Hänninen, Projektikoordinaattori
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sepänkatu 20, 90100 OULU
puh. 040-685 4027
timo.hanninen@pohjois-pohjanmaa.fi

Pelekääkkö nää hammaslääkärinä?

Mannapuuro ei maistu vielä. Lapsena hoidettiin painosti syömään lautasen tyhjäksi, joten toistuvasti kylmänä syöty puuro jätti jonkinlaisen ruokatrauman. Monille tämä ”mannapuuro” on hammashoito. Lapsena saatu ikävä kokemus hammaslääkärikäynnistä voi jättää jäljet pitkälle aikuisuuteen.

Minä kyllä pystyn syömään mannapuuroa, mutta hyvältä sitä ei saa maistumaan vaikka laittaisi hurjasti hilloa päälle. Sama pätee monien kohdalla hammaslääkärvisiitteihin. Vaikka vuosittain hoitotuoliin uskaltautuukin, ei hammaslääkärin tuolissa ole koskaan niin rento olo, että siitä ihan nauttisi. Joillakin aiemmat kokemukset ovat niin hurjia, joten hammaslääkäriin tullaan vasta kun on ihan pakko. Turhan moni tuudittautuu siihen, että kun suussa ei erityisemmin ole mitään vaivaa, niin tarvetta vuosihuollolle ei ole. Kannattaa muistaa, että aina pääsee vähemmällä, jos käy hoidattamassa hampaansa säännöllisesti. Esimerkiksi hyvissä ajoin huomattu reikä hoituu paikkaamalla. Jos oireita esiintyy, tietää se yleensä juurihoitoa.

Joillakin ajatus ”normaalista” hammashoidosta on täysin poissuljettu. Heidän kohdallaan nukutus on erinomainen keino saada purukalusto kuntoon. Meillä Hammassairaala Aariassa tehdään kyseisiä nukutushammashoitoja koko ajan lisääntyvässä määrin. Hammaslääkärinä minusta on mahtavaa, että voin palvella kaikkia asiakkaita ja löytää kovasti pelkääville potilaille keino saada hampaat hoidettua. Aina nukutukseen ei pelon vuoksi kuitenkaan tarvitse turvautua. Toisille riittää yksikin hyvä ja kivuton kokemus, jolla saadaan muutettua

ajatus hoitotilanteesta miellyttävämmäksi. Joidenkin kohdalla turvaututaan esilääkitykseen eli potilastuoliin tullaan rauhoittavien lääkkeiden vaikutuksen alaisena.

Monesti nukutushoitoon tulevien asiakkaiden suussa olevan remontin tarve on niin suuri, että tavallisesti hereillä tehtävä hoito vaatisi useita käyntejä, joten näin säästetään myös aikaa. Ennen nukutushoitoa, tehdään normaalisti hammastarkastus, jonka perusteella lasketaan kustannusarvio tulevaa hoitoa varten. Monille ensimmäinen askel eli ajanvarauksen soittaminen on se vaikein juttu. Useat ovat todella helpottuneita jo ajan varattua, sillä pitkään mieltä askarruttanut asia on saanut tuulta purjeeseen.

Hammassairaala Aariassa tehtävä yleisanestesia hammashoitoa varten ei poikkea millään tavalla muissa sairaaloissa leikkauksia varten tehtävistä nukutuksista. Asiakkaan toimenpiteen aikainen valvonta on hyvin moninaista ja esimerkiksi unen syvyyden riittävyttä seurataan jatkuvalla aivosähkökäyrämonitorilla. Nukutusyksikköömme kuuluu kahden täysin varustellun leikkaussalin lisäksi kaksipaikkainen heräämö, jossa asiakas saa kaikessa rauhassa herätä nukutuksesta ja sen jälkeen levätä sängyssä, kunnes on valmis lähtemään kotiin saattajan hakiessa potilaan. Keskimääräinen asiakkaan hoitoaika heräämössä on 1-2 tuntia heräämisen jälkeen. Nopeaa heräämistä ja kotiutusta edesauttaa se, että hammaslääkärit puuduttavat nukutuksenkin aikana ns. ”kipeät” hampaat – tällöin nukutuspuolella voidaan välttää vahvojen huumaavien kipulääkkeiden käyttöä toimenpiteen

aikana, jolloin herääminen ja kokonaisvaltainen toipuminen nukutuksesta tapahtuu paljon tavallista leikkausnukutusta nopeammin.

Asiakkaat ovat herättyään erittäin helpottuneita ja onnellisia siitä, että pitkä hammasremontti on saatu tehtyä aivan huomaamatta syvän unen aikana. Meillä käy tätä nykyä nukutushammashoidoissa ns. vakioasiakkaita 1-2 vuoden välein – joten asiakastytyväisyys on ollut korkealla tasolla.

HLL Heidi Harinen ja

Anestesiälääkäri

EL Ari-Pekka Fors

Maataloustuottajain
Pohjois-Suomen liitto
MTK MTK-Pohjois-Suomi ry

YHDISTYSTEN KEVÄTKOKOUKSET 2016

Yhdistys	pvm	klo	Paikka
Pudasjärvi	ti.15.3	10.00	Liepeen Pappila
Kiiminki /Ylikiiminki	ti.15.3	19.00	Kiimingin kunnantalo valtuustosali, Lempiniementie 2
Taivalkoski	ti.15.3	19.00	Taivalvaaran monitoimitalo, Hiihtokeskuksentie 4
Alatemes	ti.15.3	19.00	Liminganlahden luontokeskus, ravintola Lintunen
Liminka	ti.15.3	19.00	Liminganlahden luontokeskus, ravintola Lintunen
Temmes	ti.15.3	19.00	Liminganlahden luontokeskus, ravintola Lintunen
Tyrnävä	ti.15.3	19.00	Liminganlahden luontokeskus, ravintola Lintunen
Haukipudas	ke.16.3	13.00	Jatuli, takkahuone
Oulunseutu	ke.16.3	19.00	Maikkulan Neste
Oulainen	ke.16.3	10.00	Honkamaja, ruokailu klo 9.30.
Merijärvi	ke.16.3	19.00	Puhkarilan tila, Oulaistentie 398
Puolanka	to.17.3	11.00	Safari Hotelli Paljakka, Jyrkänparras 1, Kotila
Hyrnsalmi	to.17.3	19.00	Kunnantalo, valtuustosali
Pyhäjärvi	to.17.3	10.00	Verkkoranta
Haapajärvi	to.17.3	19.00	HAI Maa- ja metsätalousosasto Erkkiläntie
Kajaani	pe.18.3	12.00	Ravintola Ranch, Ruokailu klo 11.00 Sääntömuutoksen 1. käsittely.
Kärsämäki	la.19.3	10.00	Venetpalon Hiihtomaja
Vaala	su.20.3	13.00	Rokua Health & spa. Huom: Ruokailu klo 12.00 alkaen.
Utajärvi	su.20.3	13.00	Rokua Health & spa. Huom: Ruokailu klo 12.00 alkaen.
Muhos	su.20.3	13.00	Rokua Health & spa. Huom: Ruokailu klo 12.00 alkaen.
Hailuoto	ma.21.3	10.00	Osuuspankki
Kestilä	ma.21.3	19.00	Siikalatvan kunta Piippolan toimipiste, valtuustosali
Pulkki	ma.21.3	19.00	Siikalatvan kunta Piippolan toimipiste, valtuustosali
Piippola	ma.21.3	19.00	Siikalatvan kunta Piippolan toimipiste, valtuustosali
Rantsila	ma.21.3	19.00	Siikalatvan kunta Piippolan toimipiste, valtuustosali
Pyhäntä	ma.21.3	11.00	Tavastkengän koulu
Lumijoki	ma.21.3	19.00	Lumijoen Urheilutalo, Urheilutalontie
Kuhmo	ke.23.3	10.00	Osuuspankin kokoustila, Koulukatu 10
Ristijärvi	ke.23.3	19.00	Kunnantalo, Aholantie 25
Haapavesi	ke.23.3	10.00	Haapaveden ammattiopisto Noran yksikkö, Kytökyläntie 260
Ruukki	ke.23.3	19.00	Paavolan NS
Pyhäjoki	ke.23.3	10.00	Metsästysmaja
Raahenseutu	ti.29.3	19.00	Raahen Hovi
Nivala	ti.29.3	10.00	MTK:n kokoustila, Kalliontie 18
Siikajoki	ti.29.3	19.00	Törmälän tila
Sotkamo	ti.29.3	10.00	Naapurinvaaran lomakeskus, Pohjavaarantie 66
Paltamo	ke.30.3	10.00	Kainuun Opisto
Vuolijoki	ke.30.3	19.00	Vuolijoen kunnantalo, kahvit alkaen klo 18.30 *
Vihanti	ke.30.3	10.00	Meijerin Pirtti
Kuusamo	ke.30.3	10.00	Osuuspankin kokoustila Sääntömuutoksen 2. käsittely. **
linseutu	to.31.3	10.00	Yli-Olhavan Maamiessseuran talo, Oijärventie 1091
Suomussalmi	ma.4.4	10.00	Teatteri Retikka, Jalonkatu 1. Yhdistyksen 70-vuotisjuhla kokous

* Asialistalla yhdistyksen lakkauttaminen

** Johtokunnan jäsenten vaali

JOHTOKUNNAN VASTUUYHDISTYKSET:

Jari Ahlholm

Yhdistykset: Kärsämäki, Vihanti, Haapavesi, Piippola

Tuija Korhonen

Yhdistykset: Sotkamo, Kuhmo, Kajaani, Vuolijoki, Vaala

Urpo Heikkinen

Yhdistykset: Oulunseutu, linseutu, Hailuoto, Haukipudas, Ylikiiminki, Kiiminki

Lassi Keränen

Yhdistykset: Hyrnsalmi, Suomussalmi, Paltamo, Ristijärvi

Hemmo Turpeinen

Yhdistykset: Kuusamo, Taivalkoski, Pudasjärvi, Puolanka

Eija Kodis

Yhdistykset: Pyhäntä, Nivala, Merijärvi, Oulainen

Hanna Luukinen

Yhdistykset: Alatemes, Liminka, Tyrnävä, Temmes, Utajärvi, Muhos, Lumijoki

Tiina Pietikäinen

Yhdistykset: Haapajärvi, Pyhäjärvi

Tuomo Tamminen

Yhdistykset: Kestilä, Pulkki, Raahenseutu, Rantsila, Ruukki, Pyhäjoki

Sauli Joensuu

Yhdistykset: Nuorten kerhot, Siikajoki

AVOINNA MYÖS LA 9-13 JA SU 10-13

Suun terveys, tärkeä osa YLEISTERVEYTTÄ!

Suun tulehduksilla on todettu yhteys sydän- ja verisuonisairauksiin, diabetekseen, reumaan ja muihin autoimmuunisairauksiin.

Eri asteisia ikenien tulehdussairauksia sairastaa yli 60 % suomalaisista. Krooninen bakteeri-infektio kuormittaa elimistöä lähes oireitta. Ienverenvuoto voi olla merkki vakavammastakin infektiosta.

Olemme oululainen perheyryitys
Kirkkokatu 27, A 51, 5. krs OULU | P. (08) 534 8100
ma-pe 7.30-20 la 9-13 su 10-13 www.hammasaaria.fi

Auktorisoidut kiinteistöarvioijat Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit OULU

AKA Vesa Hakola 020 7411 064
vesa.hakola@arviointikeskus.fi

Ympäristöoikeuteen ja mautilojen lakiasioihin erikoistuneet lakimiehet SEINÄJOKI

VT Lauri Pakka 020 7411 066
lauri.pakka@arviointikeskus.fi

PÖLKKYfarm-kuivikekutteri
Sinun ja eläimesi hyvinvoinnille

Saatavana hyvin varustetuista maatalous- ja rautakaupoista kautta maan!

Otteita MTK Pohjois-Suomen vuodesta 2015

MTK Liminka voitti maaseutunuorten perinteisen lentopalloturnauksen Haapavedellä. Kuvassa voittoa joukkue.

Tuottajat järjestivät rinnakaistapahtuman Oikeutta Eläimille Oulun osaston tapahtumalle Rotuaarilla Oulussa 24. marraskuuta. Saara Paakari pääsitaputtamaan Terhi Kostamon taluttamaa vasikkaa.